

30853/1
30853/2

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ నెవ్వంబరునెల 11 వ తేది శనివారము } No 140
నంపుటము. ౨. } రాక్షసనామ సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౧౪౦

గాంధీర్వ ప్లాటు హోలోనియములు.

హిందూస్థానీ కర్ణాటక కీర్తనలు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా రాయబడినవి.

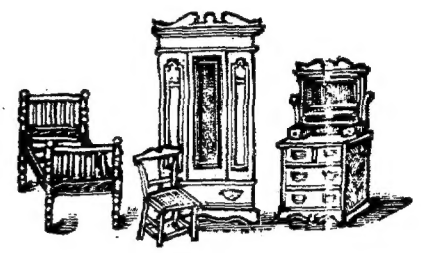
1 నెం. ప్లాటు రూ॥ 30-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ॥ 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హోలోనియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మొదలగు 17-ల మొదలు ఆనేకయితర హోలోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హోలోనియంవాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాక్ బళ్లారికృష్ణమా చార్యుల వారి నాటకపాటుల సహాయముగా విశేషముగా భర్తగుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగరు, రాశీ, సర్, హంబరు, ట్రయింపు నైకలన్ని కావలసినవారు మాకు వ్రాయుదు.
మద్రాసు పోస్టు సప్లయింగ్ ఏజన్స్ సి,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మీద నుమారు ౧౦ గంటలు. కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు దొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిగువ కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును నాలోచించి నెవ్వంబరు 15 తేది నుండి గాని పీఠను బట్టి అంతకుముందుగా గాని మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసివారు. గనుక అందరకు తెలియజేయడమైనది. మోటారుబండ్లు కావలసినవారు ఈ దిగువ కంపెనీవారికి వ్రాసిన మంచిది దొరకగలవు.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.
ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిటు కంపెనీ,
ఆటోమొటోలు ఇంజనీయరు,
ఆచంట నుబ్బారాయుడు ప్రాప్రయిటరు, కాకినాడ.

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పుడెక్కువ వ్యయమేల జేసికొనెదరు?

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యపనలను కేయు
డి. సి. రావు అండు కంపెనీ
జనరల్ పేటర్సు రోడ్డు,
మదరాసు ఎస్. సి.
సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్యు వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తాశోయే 2-12402 హే లోకా శృణుత	రాగమాలిక	{ 12-12406 నమామి-నారాయణ 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్	రాగ
{ 12-12398 యవ్య-తే-యస్య-నగర 12-12399 నాశాధర్మేణ	,,	12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాశన 12-12405 మదన-పరిహర స్థితిమ్	,,
{ 2-12400 కరచరణ 12-12403 హే-నోపాలక-హేకృపా	కాంభోజి రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొఱకు వ్రాయుదు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు
Sole Distributors for Southern India & Hyderabad
SPENCER AND Co. Ltd., MADRAS.

తీర్చివేసే షరతుగల ఇండియా గవర్న మెంటువారి బుణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గుఱించిన నోటీసు.

గవర్న మెంటువారు ఈసంవత్సరపు ఋణమును నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీయిచ్చే షరతుమీద ఒక క్రొత్త పద్ధతి ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు చాలుకుండ రూపాయా తీర్చివేయబడును. కాని గవర్న మెంటువారికి ఇష్టమైన యెడల దానిని 1920 వ సంవత్సరము ఆగస్టు తర్వాత ఎప్పు డైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలికత్తా, మదరాసు, బొంబాయి నగర ములలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు పద్ధతి ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కొట్లరూపాయల ఋణము ఇదివరకే తీయబడి నది. అంతటితో ఆ ఋణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొడ్లకొడ్లి మొత్తములుగా ఋణమును ఈయ గోరువారు సేవిం గ్గు బ్యాంకి పనిచేయు మిక్కిలి సమీపమునందున్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదిరు (ముణమునకై) పైకము కట్టుటకుగాను వారికి ప్రత్యేకముగా వీలు కలుగ జేయబడినది. వారు సేవిం గ్గు బ్యాంకిలో పైకము కట్టుచుండువా రైనను కాకున్నను ఇట్లు (ముణమునకై) పైకము కట్ట వచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా ఆగస్టు 30 వ తే దీనాన ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూరావందలు గల రూపాయల మొత్త మునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకవంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండగూడదు. మఱియు ఏయొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయములోనైనను రూ. 5,000 లకు మించును గూడదు.

పాఠా:—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 8½ వడ్డీ పొందిన నోట్లు పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్న వాడైనను ఇప్పుడు అతడు రూ. 5,000 కంటే క్రొత్త బుణమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొన గోరేమనిసి. ఈక్రింది సమూహాను పూర్తిచేయవలెను. ఈ సమూహా సేవిం గ్గు బ్యాంకి పనిచేయు ప్రతిపోస్టాఫీసు వద్దను కూడ దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్త మునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో అది పూర్తిగా చెల్లించవలయును ఈ కార్యము నిమిత్తము అతడు సేవిం గ్గు బ్యాంకిలో పొమ్ము నిల్వగలవాడైనయెడల సేవిం గ్గు బ్యాంకి లెక్కలో తనపేరిట ఉన్న పైక మును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తిన్నగా కొక్కరూపము గానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెళ్లవచ్చును. లేదా తన మనిషిని పంపవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నిం టికి రసీదులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతి రూ. 100 కును ఆ మొత్తపు గవర్న మెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు అతనికి యివ్వబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరివద్ద ఉంచుకోవలసినది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు అనవద్దనే ఉంచుకొన వచ్చును లేదా అంతకంటె మేలకు తనకు తోచినయెడల తన తరఫున పోస్టా ఫీసు అధికారులవద్దనే వానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమూహాను పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండు పద్ధతులలో ఏది తనకు ఇష్టమో దానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచు కొనగోరు నెడల అవి అతనికి అంద జేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియ జేయుదురు; అతడు స్వయముగావచ్చి హాజరైనయె డల అవి అతనికి అప్పగింపబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసిన దని కోరబ డును. కాని అవివచ్చియున్న పనియును అతనితరఫున అవి (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్న పనియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియ జేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే యుంచుకోవలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగింపబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8. సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరాలిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదీన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదీన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దర ఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదీనుండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లరరొజులకు, అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనయొద్దనే యుంచుకొను నెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్క ముగా చెల్లించబడును; ఆతడువానిని పోస్టాఫీసు అధి కారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈక్రింది పార్గా పుగా చెప్పియున్న సేవిం గ్గు బ్యాంకి లెక్కలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు సమూహా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 28 వ తేదీ గల ఇండియా గెజెటు ఎక్స్ ప్రెస్సిడెన్సీలో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల తీర్చివేసే షరతుగల బుణములో _____ రూపాయల మొత్తమునకై యిందుమూలమున నేను _____ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (ఆట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకు సమానమయిన రూ. _____ ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయు చున్నాను.

వట్టములేకుండు (ఆట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకు సమానమయిన రూ. _____ ను పోస్టాఫీసు సేవిం గ్గు బ్యాంకి లో నాపేరిట జమయై నిల్వఉన్న మొత్తములోనుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (ఆట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తము నకుగాను దీనితో రూ. _____ ను నేను డిపాజిటు చేయుచు మిగత మొత్తము అనగా రూ. _____ నాపేరిట సేవిం గ్గు బ్యాంకిలో నిల్వ ఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణపు మొత్తము నాతొపున పోస్టు అందు తెలిగ్రాఫుల అకౌంటెంటు జెనరిలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయాకాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవిం గ్గు బ్యాంకి లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరిటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణము మొత్తము ఈక్రింది మొత్త ముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను.

పేరు _____
పైవిలాసము _____
1915 వ సం॥ _____ తే॥

ఇక్కడ ఉన్న సమూహాను కాలమునదిగ విచి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

వీ. బట్లర్ నర్త.

చీఫ్ క్లెర్కు.

9. దరఖాస్తుదారుడు ప్రామిసరీ నోట్లను పోస్టాఫీసు అధికారుల కరంగా ఉంచుకోవలెనని నిశ్చయించునెడల, ఆయధికారులు అతని కొరకు ప్రతిఅర్థ సంవత్సరమును క్రమముగా వడ్డీని తీసి, ఆ మొత్తమును ఈ కార్యము నిమిత్తము అతని పేరిట ఏర్పరుపబడు సేవిం గ్గు బ్యాంకి లెక్కలో జమకట్టుదురు. ఇట్లు అప్పటప్పటికి వడ్డీచేరినపుడెల్ల పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియజేయు చుండురు; ఈపనికి గాను కర్చు ఏదియు కట్టబడదు. మరియు అర్థ సంవత్సరపు వడ్డీని చెల్లించునపుడు రాబడి పన్ను ఏమిన్ని అందుండి మినహాయంప బడదు.

అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనవద్దనేయుంచు కొనేయెడల అర్థసంవత్సరపు చెల్లులు ఇచ్చునపుడు మామూలు పద్ధతిప్రకారము వడ్డీనుండి రాబడి పన్ను మినహాయంపబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లను విక్రయించుట.

10. ఈక్రొత్త బుణము విషయములో, ఇక్కడ వివరించిన క్రమముప్రకారము పోస్టాఫీసు ద్వారాకొనిన ప్రామిసరీ నోట్లను కలిగియుండు సేవిం గ్గు బ్యాంకి డిపాజిటరు, ఎప్పుడైనను వానిని గాని వానిలో నెంతభాగమునైనగాని తిరిగి విక్ర యింప గోరునెడల, బోకరేజి (తరగరి రుసుము) గాని యితర రుసుములుగాని అతడుచెల్లించ వక్క రలేకుండకే అతనితరపున పోస్టాఫీసువారు సదరు విక్రయమునకు ఏర్పాటుజేయుదురు. ఎప్పుడైనను ఈవిషయమైన పూర్ణమైన తప్పిళ్లు పోస్టాఫీసు వద్ద నుండి తెలుసుకోవచ్చును.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

III భూతదయ లేని వైషమ్యము.

గ్రామమును మాయము కొంచును చీకటి కొంచును... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

న. అయ్యో, మీరు నెలవిచ్చి పై మరయొక వారిని పోయేదము... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

నో. సత్యంబునా తపోబ్రహ్మ, బ్రహ్మం చేందెయ్యగనూ... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

నో. సత్యంబునా తపోబ్రహ్మ, బ్రహ్మం చేందెయ్యగనూ... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

నో. సత్యంబునా తపోబ్రహ్మ, బ్రహ్మం చేందెయ్యగనూ... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

పద్మతులిలు అన్నవి. వీరిది వారికి వారిది వీరికి యేమియుంటు... భూతదయ లేని వైషమ్యము.

ఇట్లుగ పంచమ విలేఖని.

ఆదిపూడి సోమనాథరాయుని విన్నపము.

ఆంధ్రమహాశయులారా!

నాకు గొన్ని యనివార్తలులేక కారణములచేత 1500 రూప్యముల ఋణమైంది...

Table with 4 columns: Amount, Interest, Principal, Total. Rows include 650, 400, 750, 500, 700, 600.

ఈ 1862-8-0 రూప్యముల వెలగల పుస్తకములను వీని కాపీలెటువ మతియు...

ఃతావురము ఇట్లు ద్వైతముతో విన్నవించు విధేయము గోదావరిజిల్లా ఆదిపూడి సోమనాథరావు

GUNTUR MUNICIPALITY.

Wanted a Supervisor with the qualifications required of an Overseer in the Public Works Department.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయుబడినది కామినియా ఆయిల్

ఏ శ్రీలక్ష్మ తమ వెంట్రుకలు నుండరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమానవలె...

కంపెనయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తెలము ఇనాముగా పంపబడును.

రత్నక దౌర్జన్యము

(మ క క క)

[మక యాంధ్రవిద్యాధి]

మొదటి ప్రకరణము.

మంధోజును కావేరిమన నున్న యొక వట్టణము. మహాభూమి నువోత్సరమున నిది సుప్రసిద్ధము. ఇచ్చటి ప్రజల తెలివితేటల వ్యవస్థను వివరించుకొని కలిమియందుచే కావేరి మోసమునకు కీడునగుటకు పర్యావృతముగా కర్మరహితముననున్నది. ఈవట్టణము జిల్లాకు రాజధాని కావేరియను ఉపనందలమునకు సంబంధించిన యొక్క కార్యస్థానముల నన్నిటిని పరిగమియున్నది. జక్షిణహిందూజాతపు రయిలుదారి యొక్కవట్టణముమీదుగా నె పోవును. రయిలువైపును కెదది యొకడిచ్చట గలదు. ఈ వైపునందు ప్రతిదినమును ప్రతిబండియందును నూరుగురుకు కమ్మకాకాకుండ జనమెక్కుచుండును.

ఇట్టి వైపునను దొకకాటి యుదయమున 'మొయి' బండిలో దక్షిణమున కెక్కడకో వెళ్లకలెననిచ్చి బండికిపిచ్చి పోయినాన నుధ్యోహము పడనొకండు గంటలకు వచ్చు బండిలో వెళ్లకలెనని నలుగురు మనవాలు దను మూటల నన్నిటి నొకప్రక్క వెట్టుకొని కూర్చుండిరి. ఇంతలో మఱి యొక బాటసారి యొకచిన్న మూటతోనూడ వారిదగ్గరకు వచ్చి కూర్చుండి మూట నచ్చట నుండి గంట మూటలై వైపును తొనికెవోయెను. గదియారమప్పడె యొనిమిగంటలుకొట్టెను. అందుచే బాటసారి తిరిగి మూటవద్దకువచ్చి యచ్చటనున్న వారిలో "అయ్యలారా, ఈ మూటను కొంచెము మాచుచుండెదరా? ఇప్పుడేపోయి యా పూటకూటి యింటిలో భోజనముచేసి వచ్చెదను" అన, వా "రామూటలో నేనున్నదో, నీమంట దీనికిని పోరాదా?" అనిరి. "నిజముగ నేను నూలేవులేండి, ఫరవాలేదు. ఇప్పుడేవచ్చెద" నని చెప్పి యా ప్రాత్రబాటసారి యామూటను వారివరముగా నిచ్చి యా నమిషమున నన్ను పూటకూర్చియింటివై పోయెను.

పడనొకండు గంటలు కాకవచ్చెను. 'టిక్కెట్టు'ల నిచ్చుచుండిరి. మనబాటసారులను వానిం గొనిరి. మూట విడిచి పోయినవాడు మాత్రమింకను రాలేదు. వారికామూట యొమిచే నుటకును దోచలేదు. ఇంతలో బండివచ్చుచున్నదని గంట గొట్టిరి. జనలెల్లరును తొనికేటచుండిరి. ఆలగ్గయుగ నైన వచ్చుకేమాయని యామూటనుగూడ గొని పోయి తొనికేగిరి. బండికాకవచ్చునని నుడుగా నేయింకంటివలకంకంటియిందెను. దూరమునండి వచ్చు బండియొక్క పొగ గన్నడవోచ్చెను. జనలెల్లరును మూటలై జేరక బట్టుకొని నిలకంటి బండివలకంకంటియిందెను. ఇంతలోనొక రత్నకదౌర్జన్యము దివ్యమంది ధట్టులతో నచ్చటికి వచ్చి 'వైల్డ్' యధికారితో నీదిధముగా నుడివెను. "అయ్యా! నేడిచ్చటి కెక్కో వలయును గొనివచ్చి నట్లు నమాచారము తెలిపినది. కాబట్టి యీ ప్రయాణికుల సామానలన్నియును బరీక్షింపవలెను. బండి యొక యరగంట కాలము నిలవవలయును" అ యధికారి "వీల్డ్" ము. మా యధికారుల కాలాకు దెలియబరచెన"ని పరీక్షింప నుత్తరవొసంగి తొని కేగెను. జనలెక్కడు నె అపల కే గ కుండు నట్లు కొందలు ధట్టుల నలువైపుల కాపుంచి కక్కిరవారు సామానలబరీక్షింప మొదలుపెట్టిరి. బండిదూరముగానిదియుండెను. ఎక్కడదగ్గరనేమియు దొరకలేదు. కాని కుట్టుకుదకు మన బాటసారులవద్దకు వచ్చిరి. వారిసాంకముటల బరీక్షించిరి. అంతయు లేదు. కాని నూతకపురుషుడు విడిచిపోయినమూట విప్పిచూడ నందు రమారమి నాలుగు కేసుల గంటాయుగా కుండెను. వారామూటరమడి కాదనియు వెళ్లదో విడిచిపోయి నాదనియు తెప్పి పలువిధముల నేడికొనిరిగాని, పోలీసు'వారని యన్నియు విచారించురా? వారికి నస్తువుచిట్లుకే ప్రధానము వారినిమార్చియు పట్టుకొనిరి. కక్కిరవారు బండినెక్కి వెదలి పోయిరి. రత్నకదౌర్జన్యము వీరిం బట్టుకొని కను కాచాడు గొంపోయిరి.

రెండవ ప్రకరణము.

కొలది దినములలో వారు విచారించబడి దోషములుగా తిర్యానింపబడిరి; వారికి వడనూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను. మూట తమవద్ద విడిచిపోయిన యా దుర్మార్గుని పలు విధముల దూకుచు, వా రా వైకముం కెల్లిందిరి కను త్రోవం పోయిరి.

ఈ విచారణ జరిగిన పది దినములకు తరువాత వైక కెప్పిన రత్నకదౌర్జన్యముం దింటిగో, కూరుచుండి తన మిత్రుండగు గోవిందయ్యతో మాటాడచుండెను. ఈ యదృష్టియు నీ కేసు రాఘవరావు. ఈతడియదృష్టమున ప్రతీతింది కొలది

ది కాలము యయునను నకరాధపరిభోధనయం దలి చాక. ముగాఁ బనిచేసి యధికారులవన్న న వడసి యచిరకాల. మారు రూపాయల పదవికి వచ్చెను.

"గోవిందయ్య! ఈ వర్తమానము చామకాము నేసిరావు. ఏమి కంటావూరి విశేష కాకుండు కడిగెను.

"మిత్రమున్నది? ఏయూరం జూచి: యుగా జరచుచున్నది. నిజమైన యకరాధ జనులనుగొనుచున్నాను" అనిగోపాల.

"వాండ్ర మొగము. వారికేమి తెలక రాత్రింబవళు దిరిగి పడుపాట్లన్నిటి చున్నవి. నిజమయిన యా కాపులు చి: మేమే తాకుక."

"ఏమో యూరివా రట్లనుకొన తెలియునా?"

వా రనుకొనుట కేమి? మొన్న నుబ్బయ్యగెట్టియంట వల్లనుండిన్నట్లు 'వారంటు' తీసికొంటిని. సాయమును యిక్కొన్నట్లు? వర్తమానమివాడు. గెట్టి రాటిబెల్లము ఈతబెల్లము వెద్దయందువాడట. ఆతనింట నేమి ను బెల్లపుగడ్డలు దొరకింది. కాని నువై వాకనమును తగిలి బెల్లపు: నుగదా యొక్కొకదానిలో? నొక్కొక్కడట్టిలో మూడేసిరు దొంగముందా కొడుకు దొంగక: దలంచిన యాతడు దోషముడు

"వానికి కిత్తయియినదా? "మాటయేబది రూపాయ: జరిమానా విధి అందు నా కేబది రూపాయలు బహుమానము వచ్చినది.

ఈ ప్రకారముగా మాటాడు చుండగా రాఘవరావు గారి బంట్రికు కపాలాకరేరినండి యాత్రరమల దెచ్చి యొసగి చనియెను. అంత వారదొకదానిం దెబ్బది మొగమున నొద్ద మాచనలు గాన్పింప నిట్లనియెను.

"ఏమోయ్య! గోవిందయ్య! చూచితివా. నాకు మరీ ప్రమాదకొచ్చిచ్చా. నుటయేబదిరూపాయ లిచ్చాను" అని కాకితమునుచేతికిచ్చెను. అతడాదానెంజూచి "యేమయ్యా భరింపరాదా? మా పుణ్యం పండింది. కంటావూరికే కేకార. ఇంక కలుయ మనము కలిసికొన చుండవచ్చును. అచ్చటి మీ యధికారి నుండివాడేనా?"

"ఎవరెట్లున్న మనకేమి? మన మకరాధపరిభోధకులము గదా" అని జేబులోనుండి గడి మారము దీసి చూచి "నాలుగు గంటలయింది. ఏ కాదు వెళ్లుదను వచ్చెదరా?"

"కొంచెము పనియున్నది. వగునైచునిమిమములున్న పోవచ్చెను."

"అలాగరమ్మ. నీ కొంతై వేచియుండెద. గట్టపు కాడు గుట్టములం గొనివచ్చును రమ్మ."

మూడవ ప్రకరణము.

రాఘవరావును గోవిందయ్యయు గట్టములపై బయలుదేరి కూర్చునైపు గ: బోవుచు నిట్లు సంభాషణ సలిపిరి.

"రాఘవరావు! బ్రాందీబుడ్ల విషయమేమయినది?"

"ఏమియుకాలేదు ఎంతప్రయాసపడినను ఫలముకలగ లేదు. దోషములు కట్టుబడలేదు. ఇంకను దానికై తగు విచారణ చేయుచునే యున్నాను."

"అకేసు విషయము నాకు బాగుగా తెలిసినదికాదు. అకేమో చెప్పెదరా?"

"వీరమేజిస్ట్రేటు కచేరీదగ్గరనుండు నొకదొర నలువది బ్రాందీబుడ్లుగల వెల్లెరు వెప్పించుకొ నెట. ఆ వెల్లె యాతడికిటికి దెచ్చిన రెండు దినముల క్కర్కో దొంగిలించుకొని పోయిరట. మరుచటిదినమే యాతడు పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసి నాడుకాని యింకనం కేమియు ప్రయోజనముకలగదయ్యెను."

వారీప్రకారముగా మాటాడుచు బోవుచుండిరి. త్రోవలో వారు రెండు వెద్దకంచెల నడుమపోవలసివచ్చెను. ఒకరి వెనుక నొకరుగా వా రాత్రోవం బోవుచుండిరి. కొంతదూరము పోవునప్పటికి ముందుబోవుచున్న రాఘవరావున కొకక్రక్క దూరముగా నేదో కళిరళ మెలయుచున్నట్లు గాన్పించెను. దానివై వారనికనమానము దగిలి కంచె దాటిపోయి మూడ నొకసీసా కాసంబడెను. దానియందేమియులేదు. దానిం కాచినంతనే యది తనకేసునకు సంబంధించినదై యందునని తలంచినవాడై జూర్రగా నటునిటు త్రిప్పిచూడ నందొక క్రక్కను నాలుగు నొకప్రక్క నొక్కటియై వ్రేలుద్రలు

బడెన
కచేరీ.
యింతకు
సోమిగా
రహస్యము.
యూరినిబట్టుదాచేసెను పర్యవసానమును చూచి యొక్కొక్కదా!

4 వ ప్రకరణము.

రాఘవరావు కంటావూరునకుఁ బోయెను. కొన్ని నెలలు గడచెను. ఒకసాయం కాలమున నింటిముందర గూర్చుండి యేమో చదువుకొనుచుండెను. అప్పుడొక పెండ్లిదళ్లి జవానువచ్చి బాయిసొక్కదాని నొసగియానగర వ్యాపారాధికారిగాను తక్షణమే రమ్మన్నారని చెప్పెను. అతడా బాయింబాదుకొని తక్షణమే బయలుదేరి జవానుతోనూడ వారియింటికేగెను.

అచ్చట వ్యాపారాధికారితో నీలాగున మాటాడెను. "అయ్యా యిప్పుడు పోయినవస్తుకెడి?

వ్యా. అదియొక వజ్రపుటుంగరము.
రా. దాని నెవరు ధరించు చుండి?
వ్యా. వాభార్య ధరించు చుండెను.
రా. దానివల యెంత?
వ్యా. మూడువందల రూపాయలయినది.
రా. అయ్యంగరము నెచ్చటఁ జేయించిరి?
వ్యా. ఆర్ అండే వస్తునుండి తెప్పించితిమి.
రా. దానియొక్క వర్ణం తెలివెదరా?
వ్యా. ఒకనవరను బంగారము. దానివైకోక వజ్రమును దాని చుట్టు నాకు నన్నని రత్నములును చెక్కబడియున్నవి. ఇంతకన్న వెక్కువ చెప్పుటకేమి మునులేదు.
రా. ఎక్కువపోయినది?
వ్యా. ఈ ముదముననుఁ బోయియుండునని యిప్పుడే కను గొంటిమి.
రా. ఎవరివైస నయిన ననుమానము గలదా?
వ్యా. ఇచ్చటివారెవరొకడను. బయటివారే యెవరయిన దీసియుండవలయును.

వ్యాపారాధికారి చెప్పిన విషయముల నన్నిటిని రాఘవరావు తనపుస్తుకములో వ్రాసికొని "నెలపు తీసికొనెద" నని పలుక, నాతడు "మీరు దీరియందు చాలకేద తీసికొనవలెను. లేకున్న దానికి తగినఫలముకలగలదు" అనిచెప్పి, నాతడు "వీల్డ్"మని వెదలిపోయెను.

రాజున రావు నాటికి యువకులను నెలదినములు బహుప్రయాసపడిరి. తుట్టుకుండు కింతమున్ను పలువేళ దొంగతనములేసి కడిపఁడెందు సాయము లిరువదలఁచి చెల సాలలో గావునముండి నిచ్చి యొకయెలువవాని దగ్గర నాయంగరము వారికి. రాజునరా నాటికిబట్టుకొని వచ్చెను. టంగరమును బోగొట్టుకొనిన న్యాయాధిపతివద్దకి విచారణ జరగెను. న్యాయాధిపతి గారి ముదిరముకడకుండు తోటలోని వాడగ్గర పడియుండగా వచ్చి నోటవానితో పరిచయంబడి వచ్చి దానింకై కొంటిసోదోషముండు నేరము చెప్పకొనియును. విచారణ పూర్తయిగా జరగెను. తీర్పు ములువడినను చెప్ప దనని న్యాయాధిపతి యావానికి సభచాలించెను.

రీ-ర ప్రసంగాలు.

మనచటికిఁగూ పదవొందు గంటలకు సభ మంతయుఁ గూడెను న్యాయాధిపతి తనసొంతసము నలంకరించె. కట్ట పుటుంగరము బలవై నందెను దోషమును నిజమబడియుండెను. రాజున రావుగారును తులనోద్యోగియును నుదితపీఠములందుండి. న్యాయాధిపతి తీర్పు చెప్పబోవు ముఁడఁ ఇంతలో న్యాయాధిపతి గారి యింటినుండి బయటకు వచ్చి దొరసానిగా రచ్చిరని యొక యుత్తరము నిచ్చిపోయెను. ఆయుత్తరమును బట్టి న్యాయాధిపతి యుండెను.

“మనోహరా!”

నాయంగరము పడకగదిలో నాయంచయమొది పరుపు క్రింద నున్నది. ఇప్పుడు గాని విడిచియుండుగా కానంబడి నది. కాబట్టి నీయొక విచారణసేతుఁ ద్రాగిండుమన్న దానను. ఉంగరము నిందు వెంటబుంపినాను.

ఇట్లు, తమ భార్య

న్యాయాధిపతి కచ్చటలేని యాశ్చర్యము కలిగెను. రెండుంగరముల బడించెను. రె.టికి రెండుకంతయున భేదము లేదు. అజాబు సభ్యుల కల్లరకు జరివి వినిపించి యాయంగరముం జూపెను. ఆశ్చర్యమునకు మేయేలేదు. రాజునరావు మొగము కెల్లనాచెను. రక్షకభటుల మొగమున గంటువేసిన నెత్తురలేదు. న్యాయాధిపతి ముందు నిందితునిదిలిది “ఓరీనీ నేల యానేరము నొప్పుకుంటేదా?”

“అయ్యా యీ రాజునరాయణుడు పోలీసువారును నన్నొప్పుకొన్నది వాధాపెట్టి నాను నానా”

“రాజునరావు గారూ! ఏమిచెప్పెదరు?”

వాణి మాతఁడెప్పు చెప్పఁగలరా? ఈ యాద్యోగమున జేరినవాడె యొప్పునదున్నట్లయ్యెను సుగంధకరమైన నుందితల వైకెత్తలే. న్యాయాధిపతి “రాజునరావుగారూ! నజమచెప్పకు. అట్లుచేసినచో నీకు తక్కువకాగలదు.” అని మనదలించెను.

“అయ్యా! చేసినపాపము చెప్పిఁగలరా? బోవు”నని పెద్దలు పలుకుదురు. నాకెటులయినను నీకు తప్పుదుగదా. కాబట్టి యొక మీద నాడవికి వచ్చుచాకల్లర ఇట్టి దుర్మార్గులు నొనర్చి కమ్మపా లాగుంటుంటే నా చర్యమునంతయు సంగ్రహము గా దెలివెను. నేనప్పుటి కద్యోగంబుఁ జేరి పరువాల్గు సంతకరములయివి. అప్పుటిచండియు నధికారుల గౌరవము గాంచవలయునని యీకె యపరాధముల గల్పించి నిరపరాధుల నపరాధులగ బట్టుకొనినది యధికారులమెప్పుడవదుమంటిని ఒక మనుజునిచే నాలుగు శేలల గంటాయి దెప్పించి మంధ కోణము రయిలువైననులూ నెరికడనో పెట్టింది యపరాధుల క్రింద వారికి నూరు రూపాయలు జరిమానా తేయించితిని. ఇది జరగిన తరువాతనే నన్నెనుబదిరూపాయలనుండి నూరురూపాయలకంటెరి. తరువాత బెల్లపు గడ్డలలో నల్లనుండులబ్బలనుంచి తయారు చేయించి వానితోక కోమటి వానికమ్మించి దానింట్టుకొని నూటయెబదిరూపాయలు జరిమానా చేయించితిని. తరువాతనా రాయి బుడకేములో నుత్తము నెక్కియునుగానిచేసితిని తరువాత నీకేసునం దురొధి పట్టుకొనెదమన్న నేమిప్రమాదమువచ్చు నోయం భయపడి తమదగ్గర దీసికొనిన నర్జనపు కారము ఆరే. అందుసన్నకు వానిని మఱియొకయంగరముం దెప్పించి వీనికొ నగి వాడేదంగరము చేసిట్టుట్టుకొనజేసితిని. కావుననే వీరికన్నటికిందగిఁగెడు నాకు సంగ్రాప్తమయ్యెను. రాజునందెన నందివానికి యనుగందన తనదిపెద్దలు చెప్పెనుగాన నాకు పరలోకభావలని భయములేదు. కావున తమ రేకేకు విధించి ననునరే” యని రాజునరావునకుండెను.

న్యాయాధిపతి యాతని కానసంతకరముల కలిగెడు విధించి మెదటివాని విడుదల చేసెను. రాజునరావునకు నాయుగమున్న రక్షకభటులకల్లరకు దగిన కేతురిధింపఁబడెను. అతడుకొనిన యంగరము రాజకీయభాగారమున జేర్చబడెను.

మాదిరిరా రక్షకదేవ్యము

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల విద్యావిధానము.

(మొదలను దివ్యా పత్రికలోని లాలా లజపతి రాయగారి వ్యాససారాంశము.)

ఏదేశముయొక్క గాని జాతియొక్క గాని నాగరికతను స్థిరపరచుటకు, అది వానికల్లులయొక్కయు పిల్లలయొక్కయు విద్యాభ్యాసమునకు చేయుచున్న కృషినిబట్టి పరిశోధించ వచ్చునని నా అభిప్రాయము. పశ్చిమదేశమునం దిప్పుడున్నత దేశమున్న చాల సంస్థానములు, కల్లిదంతులకును సంసారములకును, పిల్లలెంతయుగత్తమో, జాతి మాభివృద్ధికిని సంత యగత్తమో ఒప్పుకొనుచున్నవి అందువలన అవి యాలోగ్యమైన పిల్లలు పుట్టుటకు, తర్వాత వారిని ఆలోగ్యముగా బెంచుటకు, కగిన నిబంధనలు చేయుచున్నవి. భౌతిక పౌర సభ్యత్వ విచ్ఛిన్న బాల్యదశ మందఁపడగలవని చెప్పునంతి క్రొత్తదిగాను. అది ప్రపంచముతోనే పుట్టింది. ప్రపంచము యొక్క పూర్వపు నాగరిక యంతయు నది ఒప్పుకొన్నది. హిందూస్థానులకును పిల్లలవిద్యావిషయమై యొక్కన క్రద్ధపాించిఁజులు కనుకును. మాతప్రపంచము కూడయు ముందు, పూర్వపునాకు తేప్పరదినమృత్యులనె అనుసరించు చున్నది. విరోధాదేశమునందును అమెరికా దేశమునందును, ఈ విషయము, కొలది కాలము క్రిందట నే నూతనముగాగ్రహింపబడింది. ఇది గత 50 సంవత్సరములకుండి ప్రారంభమైనది. అప్పటికిని సంపూర్ణత్వమునొందినా చెప్పట కు మీలెదు పూర్వపునాగరికతలో విద్య, మతవిషయములకు ను, ఆముష్మిక విషయములకును, అగత్యుపయనని యెంచు దిడి నూతననాగరికతయందు ఇది ప్రాపంచిక విషయముల కగత్యుపయననిగా పరిగణింపబడుచున్నది. మొదటి దానిలో, నాత్యనిబ్బంధము కొరకు విద్య మార్గదర్శిగా నెంచబడింది. రెండవదానిలో దేహముయొక్కయు, మనుజునియొక్కయు, రాజనీతియొక్కయు నభివృద్ధికి సహాయకారిగా చూడబడింది. విరోధాదేశమునందు మొదట ఈయంతయు, విద్యాలయము నకు కల్లులగత్తమని చేయుచిన నిబంధనలల్ల నావరణానికి వచ్చెను. రాజకీయములో (త్రైనింగు)మున అభివృద్ధిచేసి, నా త్యస్థిత్వము పొందుట వీరి యభిప్రాయముయొన్నది. కొన్ని సంవత్సరములక్రమముబ్రటిషుంసోసోసోవక్ వారి విద్యా కాభివృద్ధిమతన యారంభోపన్యాసమునందు, జాతి మత వాలన ఖచ్చు, వైద్యముకంటెను, నాకాదేశముకంటెను, విద్యయందెక్కువగా నుండవలెనని చెప్పెను. జాతిసంతకణ మను, నొన్నత్యమునకును, రెండువిషయములను ముఖ్యము విద్యాలయము, జాతియొక్క కాథానామె మున్నది. విరోధాదేశమునందలి గొప్పజాతులు విద్యావైస్యములకు ఖచ్చు పెట్టిన సంఖ్యలను పటిలించియెడల, వైస్యముతో సమముగా విద్య కూడ వృద్ధిపొందినట్లు గన్నట్లును. ఒకటికొకటి మించవలెనని తీసికొనఁడ పాటుపడుచున్నది. వైస్యలయను, నాకాబల మను, దేశవాస్యననునకును, దేశకూలమునకును, నగత్తమైన వి. భరమును, క్రింది అర్జింతుట వానిమభ్యోదేశము. తదా ర్జనముగూడ, జాతియొక్క దేహముతోబాటు ఆస్తిభాం బభివృద్ధిచై రిందియున్నది. అందుచేత పాశ్చాత్యదేశములు జాతియ విద్యావ్యాపన విషయమున నొకదానికంటె ఒకటి యెక్కువ క్యయముచేత పాటుపడుచున్నవి. వీరిలో బర్మూ ప్రాముఖ్యమైనది. ఇప్పుడు విద్యాలయములకు తప్పక పోవలె నకు నిబంధవిద్యాకానములు పుట్టి యిప్పటికి నూరు సంవత్సరములు చాటి నవి. విద్య సభ్య సిం సింతుటకు దేశానికిప్పుడే మెరతయలే. ప్రెషియదేశము లో నూటికి 16 జనులు, విద్యాలయములకు పోదురు. జర్మనీ లోని ముఖ్యకట్టములన్నిటిలోను నూటికి లొంబదితొమ్మి దుగురుకంటె ఎక్కువగా బాలురు ఎరిమిది క్రేకు సుప్రా ర్జితేయుదురు (అనగా ఎరిమిది సంవత్సరములు చదివిన తరువాత మారి చేయుదురు). బ్రిటను ద్వీపములలో స్కూలు నేండు, నిష్పంధ విద్యాభ్యాసమును ముగించు ప్రారంభించినది. ఇప్పటికిని ఆకీర్తి నది కాపాడుకొనుచున్నది. అలా గునన, యొగ్గంతును, వేన్నును, అయిరెండును, విద్యయందు జరగనీతో నమానుకుటకు, చాలాప్రయత్నములను జేయుచు న్నది సంయుక్తరాష్ట్రములు కూడ. వైస్యగ నరలం బించినది. ఇప్పుడు అమెరికానుందు బ్రిటను ద్వీపరాజ్యము నంకుకంటె విద్యాభ్యాసమున కెక్కువసౌకర్యము లున్నవని నాయభిప్రాయము. అమెరికాలోని విద్యలేనివారలో ననేకు

సానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:--విష్ణుటికాధిగోష్ఠస్థితి 1014 క్రి.శి. అధిమాన్వస్థితి 825.

దీపములవేళి:--నేడు సాయంకాలము 6.45 గంటలకు, రేపుసాయంకాలము 6.42 గంటలకు దీపములు కలిగినవి బడును.

బ్రహ్మసమాజము:--శ్రీమతి బాలా క. ప. విస్వానాథ 97 అన్నాపిల్లవీధిలో రేపుసాయంకాలము 6 గంటలకు పాసమును జరిపి రామానందముంద్రి కొన్ని పాఠములకు గురించి ధర్మోపన్యాసమును జరిపెదరు.

పంచరత్నములు.

[ఆంధ్రవిద్యా]

కా. ఓళ్ళు శ్వశ! యోమనీంద్రవిశా! యోగిత్వసంభాజనా! యోవిఖ్యాతమత్యకాంతిభవా! యోనర్త్య హంభా! యో విజ్ఞాఃభవదా! భవదా! యోసన్యా! కైక పూర్వా! వాత్సల్యమునూపజే! జలినినవానా ప్తి నోనాదజే. సీ. దాయలచేయడ్డ ధరణి నెల్లనగోరి

ధర్మజం దెవరిపాదముల గొలిచె; తిక్కు బాసినయట్టి తనదే బుత్తులగోరి
త్రైశూంకడెవరి పాదముల గొలిచె; విధివశంబుగన్న వెతవాపుకొనగోరి
ధర్మజం దెవరిపాదముల గొలిచె; వరకమంతకత్తు మరణించునాప
దనుజారి యెవరిపాదముల గొలిచె;

తే. అట్టి నీపాదముగళంబు నపారహు బుజయను నాలోగ్య మైశ్వర్య సందభయము గోరి భజియింతుమయ్య; మకోక్కెల్ల ఫలము నందింపుమయ్య యో ప్రసధరగ్య. చ. వ్యాసమహామునిశ్వశంభా భాంత భావతాది గ్రంథముల వ్రాసెడికళ నీవతిం వ్రాయసకాంతివాన గన్న యా భానునీరి మాకిడవ; భక్తకరంబురు విద్య నీయజే నీమయోదైవము నెకొకనుగందు మె యో వివాహువా. సీ. ఉపనయము నేను నుత్సహించెడివాడు

మొదల నీపదముల మొక్కిజేతు; ఉద్వాహ మొనరింప నుద్యత్తుడనవాడు
మొదల నీ వాసులు మదిదలంచు గ్రంధిర్మాణంబు కైగడంబునవాడు
మొదల నీర్థంబు పొందుకలెను నుత్సవంబుఁజేతు నుత్సహించెడువాడు
మొదల నీ ముత్సవంబుల నొనర్చు

తే. కాన నీదీక్షపాద పరజయగమ్ముఁ బలువిధ సుమారితోడను బ్రతివోడ బూజచేసెదమయ్య; మా పూజకార్య సమితి జయమాయమయ్య! యో ప్రసధరగ్య. చ. కొందఱు బ్రహ్మశేవునింబొలర భక్తికరప్రభావ్యులై కొందఱు క్షుణ్ణశేవులగోరి భజించుదురుండు సన్యాసా కొందఱు బ్రదు నెమ్మెడ నకుంతిరీతిభజింపు; కాని నిన్నుండఱు బూజనీతునాహ! కనరాదిల నీమహాస్వముక మై. మానుమంతరావు

లితర దేశముల నుండి వలస వచ్చినట్టివాళ్ళ ఈ యధిని నేకు రెడ తెగకుండ గవచ్చు అమెరికాదేశములో; విద్యావైస్య వావాటికి క్రైస్తవమతము; అయినను అమెరికా విద్యాసావీర్యమునందు కన్నెక్కువదాస్త తక్కిరి గాయుచున్నది 1913 వ సంవత్సరములో 9 కోట్ల 70 లక్షల జనులలోను, 2 1/2 కోట్ల ప్రజలు 6 మొదలు 18 లక్షల వరకు మధ్యవారు మూలమున కెల్లమన్నట్లు లేరని. వారిలో దాదాపు 2 కోట్లకంటె కొంచెమెక్కువమంది మూలములగా నున్నట్లు తేలినది గతించిన నలుకదిసంవత్సరములలో జరగిన కృద్ధి యొకింది అంకెలను బట్టి తెలిసికొనవచ్చును. 1902 వ సంవత్సరములో, అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రముల జనసంఖ్య దాదాపు 5 కోట్లు. వారిలో మూలములతో విద్యాభ్యాసంభ్య 90 లక్షలు. 1913 సంవత్సరములో జనసంఖ్య దాదాపు 60 కోట్లలోను విద్యాభ్యాసంభ్య దాదాపు 2 కోట్ల జనులు.

ఒక విలేఖరుడు.

విషయసూచిక.

జాబులు	3
రత్నక (దౌర్జన్యము ఒకకథ)	4
సాహిత్య చరిత్ర, ఆమెకా సంక్షిప్త చరిత్రముల	5
విద్యా విధానము	6
ప్రధానవ్యాసము:-	
ఈనగరమునందలి యాంధ్రులు	6
విరోధమునందలి యాంధ్రులు	7
విదేశీయతాభివృద్ధి	8-9
మృత్యు ప్రమాదము	10-11-12
విదేశీయతాభివృద్ధి	13
ఈనగరమునందలి యాంధ్రుల సంఘము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 11-వ తేదీ
శనివారము

ఈనగరమునందలి యాంధ్రులు.

ఉత్తరసర్కారుల పురోభివృద్ధిసంఘము వారికా నవీనోపక్రమమును ప్రారంభించి ఈనగరంధ్రులలో నొకవిధముగా పరిపాలనమును కలిగించియున్నారు. ఆంధ్రదేశమునందలి అందరినీ ఆంధ్రోద్యమ ప్రభావమున నొక క్రొత్తవికాసము వ్యాపించుచున్నదనుట లోక మెరింగినసంగతియే. ఆవికాస మినగరమునను కన్పించుట విశేషముగాదు ఉత్తరసర్కారుల పురోభివృద్ధిసంఘ మినగరమున దానిని పెంపొందించుటకు బ్రయత్నించుటయు విశేషము కాదు. తెలుగుభాషయెడ, తెలుగువాఙ్మయమునెడ, తెలుగు ప్రజలందరికను నైక్యభావముండినగాని అంతకును వివిధములైన హిందవభూమి ప్రజలందరియొక్కయు నైక్యము సాధ్యముకాదను నభిప్రాయమునెడ సర్వజనులకును ఆదిరము క్రమక్రమముగా నభివృద్ధి కాజాలినది. ఆంధ్రరాష్ట్రోపక్రమమున భిన్నభిన్నాభిప్రాయములుండవచ్చునగాని భాషాభారముగా వ్యాపింపజేయదగినవిజ్ఞానాదిక సంస్కృత్య సాధనముల విషయమున మాత్రము హిందవభూమి యంతయును నేకాభిప్రాయమును దాల్చినదినియే చెప్పవలసియున్నది. ఈభాషాభివృద్ధి భాషాభార ప్రతిపాధిమానములచే నిడివెంకు మనల నొకరికిగా వేరువరుచుండిన అభ్యాసాచారాదిక బహుసంఖ్యాకవిభేదములు అడుగంటుననుటకును సంజేహము కానరాదు. దేశమును ఆనంది పీడించుచుండునియోగి, వైదిక కరుణను, సంస్కార పూర్వార్థాచార పరాయణ కరుణలను, బ్రాహ్మణ ఆబ్రాహ్మణ విభేదములను, గ్రామ్యాగ్రామ్యతేర్కములను, ఈయేకాభాషాధ్యజ్ఞముక్రింద ప్రజాహితీజేష సదర్శమున నామమాత్రావశిష్టము లగుటకు మార్గమేర్పడక మారుదు. తూర్పువాచేసగా మార్గమేర్పడదు దత్తమండలములవారిభాష మోటుగా నుండునని యగోదావర్యాదులు రాగములుతీయ దురనియు ఆతరువాతనుడడయు ఈతరు మహారాష్ట్రుడని ఆతరువాతయు నీతరు మహమ్మదీయు డనియు మూలములల మార్పడికొనుచు దేశములోని నానా భాగములలోని వారియందును ఒకేభాగము వారియందును మనకు తెలియకయే వరస్పరము కలిగించుకొనుచుండు నొకవిధ మగు నెడ బాగు నలంకర నిలువజాలదు. కావున నేరీతిగా భావించు హిందవభూమి యంతయును నేకవిధ

మున మెలంగుటకు మార్గము దేశభాషలయభివృద్ధియు తదభివృద్ధినిసాధించుటకువలసిన ప్రతిష్ఠాపనాసాధనమునని స్పష్టమయియున్నది. నేటికిన మాంధ్రోద్యమము ఈ జాతీయదృష్టితో నమనబడినగాని యేమాత్రమును లాభముండబోదు ననుభుటకు సంఘీభావమునకుంటే నుత్తరసర్కారులు లేదు. అందుచేతనే ఉత్తరసర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘమువారు ఈనగరమున తలసంఘము బహుకాలముగా పనిచేసినదనుటకు కేసియు నిప్పటికిని ఈనగర ప్రముఖులలో ననేకులను సభ్యులుగాగల దగుటనుజేసియు ఆంధ్రులందరిని నొకసంఘముగా జేయుతలంపు గొనినదని మాకు తోచుచున్నది ఆసంఘమువారు తమపేరును సర్వాంధ్రజన సంబంధము సూచించునట్లు మార్పుకొనుటకు నిన్నటి దిన మొకసభ చేరిరి. అచ్చటికి ఇతరాంధ్రులను గూడ నాహ్వానించిరి మాకు స్పష్టముగాని కొన్ని కారణములచేత మన నొకసమాదేశము నవంబరు మొదటితేదీని చేయబడునట్లు నిన్నటిసభ యొక్క కార్యవసానము తేలినను నొక్కవిషయము మాత్రము నిస్సందేహముగా వ్యక్తమయ్యెను ఆంధ్రులకొక సభయుండియే తీరవలయునని అచ్చట చేరిన సభ్యులందరి యభిప్రాయమునైన యున్నదని అచ్చటి యుపన్యాసములవల్లను సభాసదుల యుత్సాహాంగీకారములవల్లను తేటతెల్ల మయినది. నిన్నటిసభ నాథారము చేసికొని విలేఖకులు వ్రాసిన యుత్తరములను మరయొకచో ప్రచురించితిమి. అందలి యభిప్రాయము లన్నిటితో మే మేకీభవింపజాలము ఉత్సాహమున క్రమమునకు మూలాధారము. కాని యుపక్రమము చేసినపిదప నన్నివిషయములను కార్యసాధన దృష్టితో జూచుట యవసరము. ఇతరకాలమును ఉత్తరసర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘము న విద్యార్థులు నుతదితరులు నుండుచు వచ్చినారు. ఇచ్చటియాంధ్రవిద్యార్థులు వట్టివిన్ని బాలురు కారు, కళాశాలలో విద్యాభ్యాస మొనర్చుచు అచిరకాలమున జవాబుదారీలతో కూచుకొనిన పౌరజీవనమును గడుప నిష్కవచుచుండువారు కావునవీరికి ఈరాజీధాని నగరమునందలి యాంధ్ర సాయకులతో సబంధముండుట యత్వవసరము. మావ్యవసాయుత్సాహమును నాయకుల వివేకమును సమ్మేళనము నందిననేకాని ప్రజాహితీజేష మనకేజాలియుండుచు బునామతేర్పడవు సర్వసాశ్వాత్సహృద్ధియుల చరిత్రమును నీవిషయమునకు నిదర్శనము యొక్కచున్నది. రాజకీయ విషయములలోనికి విద్యార్థులు దిగరాదను నభిప్రాయము న్యాయమే యుపవాదమునకై యంగీకరించినను మరేయేవిధముననుక క్రమములను విద్యార్థులు తలపెట్ట కూడదనుట జాతీయోత్సాహత్యగాక వేరొండు కాజాలదు. మన పరిస్థితుల ననుసరించి రాజకీయ విషయములనుండి వారిని దూరముగానుంచినను సాఘీనేవాబీజములను వారియందు నాటుటకు దగిన ప్రతిష్ఠాపనల సాపించి నడిపింపకుండుట మన యశక్తతను చాటుకొనుటకే యగును. అందుచేత నీనగరమున నిదివరకు నుత్తర సర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘముండిన రీతినియే విద్యార్థులతోను తదితరులతోను కూడిన ఆంధ్రసంఘ ముండవలెనని ప్రారంభించిన యుద్యమమే సరియైన యుద్యమమని మాయభిప్రాయము ఆంధ్రులకు సంబంధించిన ప్రత్యేక రాజకీయవిషయములకు సభ యవసరమా కాదాయునుట యొకను భేదాభిప్రాయముల కాకరముయందుండుటను జేసి ఆవిషయ మింపందర్భమున తలపెట్టనక్కర లేదు. ముందునకు నడియేర్పడిన

నేర్పడును గాక. కాని ప్రస్తుతము కావలసినది భిన్నాభిప్రాయము లేక యేర్పడదగిన ఆంధ్ర సభ. దీనికి విద్యార్థులతో సంబంధ ముండితీరవలయును. ఉండక తప్పదనియే నమ్ముచున్నాము. కావలసినచో సంఖ్య నియమున సంఖ్యా మాత్రము చేత విద్యార్థులు కార్యసాధనకు సద్దమురాని తేర వాలోచించి యేర్పాటులు కావలసినవచ్చును. నిన్నటి సభలో నొక విధముగా చర్చకువచ్చినదియు నేటి విలేఖకుల వ్రాతలలో అభిప్రాయభేదములకు నొక మిచ్చినదియు మరయొక యంశము గలదు. రాజోపు ఆంధ్రసభ నెవరేర్పరుప వలయుననుట కొంతచర్చ నీయమైనది. ఉత్తర సర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘమని యొక్కటియు, దత్తమండల సంఘ మొక్కటియు, చిత్తూరు సంఘ మొక్కటియు నెల్లూరు సంఘ మొక్కటియు, ఇంకను నెన్నియో సంఘములును ఈనగరమున గలవు. ఈసంఘములలో సభ్యుల సంఖ్యను బట్టి చూచిన నేమి, ఈనగరమునగల ప్రముఖులు శ్రద్ధ వహించుటను బట్టిచూచిననేమి, ఉత్తరసర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘమే ప్రముఖము కన్పించుచున్నది. ఈ ప్రముఖసంఘము తన ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును మానుకొని సర్వాంధ్ర సంఘముగా మారినియ్యకొనదలంచినది కారణ మెంతోదూర మాయబనిలేదు. కొందరనుకొను రీతిని నిన్నిసంఘముల నట్టయుండనిచ్చి ప్రత్యేకముగా మరయొక సంఘము నేర్పరుపజాతుమేని అదిసంఖ్యను పెంచుటకు తోడగునే కాని కార్యసాధనకు నులభముగా వలది కాకపోవచ్చును. ఏలయనగా ఎట్టి మహాదారునైనను నాదియనున దొంటున్నప్పుడు దాని యెడలనేయభిమాన మొరీతిని హెచ్చుగానుండక పోదు. బాగుగా నభివృద్ధిచెందినవా డని ప్రఖ్యాతి కన్నవాడే. నాది యని యభిమాన పడుచున్నంత కాలము ఎరుటివా రీకుభిమానమును దురభిమానమని తలచుచుండురనుటయు సహజమే. ఇట్టి భావములు కలుగుట కవకాశమున్నప్పుడు అందరికి నేర్పడిన ప్రత్యేకసంఘమున నవ్వడింపు పురోత్సాహముండకపోవును. కావున సభివృద్ధినిలదినవారు అందరి యొక్కమును నెక్కువగా సర్గించువారు ఆంధ్రోద్యమమూలతత్త్వసారమును హృద్గతము చేసికొని దాని మహాఫలమును మనశ్చేషుచుచే జూచి యహారహంబును నానందించుచుండువారు ఇతరులు తమప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును మానుకొని నను మానుకొన కున్నను తాము సర్వాంధ్రసంఘమున లీనమైపోయి తమ సర్వశక్తులును తదైక్య సాధనకు నుపయోగింప నాసగినుట న్యాయమును ధర్మమును నైయున్నది. ఇందులో నహంభావములేరు ఉత్తమక్రమము నాలోపించుకొనుట లేదు. ఇతరులు లోకువవారను భావము లేదు. మహాఫలమున కెవ్వరో యొక రుపక్రమింపక తప్పదు. ఆయుపక్రమమును నుత్తర సర్కారుల పురోభివృద్ధి సంఘమువారు చేయుట యందులోప మేమాత్రమును లేదు. నిజముగా వారట్లు చేసి ఇతరమండలములవారి సహాయముతో ఆంధ్రమండలము లంతటికిని ప్రతినిధి యగుటకు దగిన యంగ నిర్మాణమును ఆంధ్ర సభకు నిత్తురేని ఇప్పుడు ప్రత్యేకముగా వ్యక్తిత్వము నుంచుకొని పాటుపడుచుండు సంఘములు క్రమక్రమముగ తమలాభ మన్నను ఆంధ్రమండలము లన్నిటిలాభ మన్నను నొక్కటేయని గ్రహించి యచిరకాలము ననే సర్వసభయందు లీనమై పోగలవని మార్పిడి విశ్వాసము. హైదరాబాద్ జాతీయోభివృద్ధికి మొదలు నేను హైదరాబాదు పిదప తెలుగువాడనో అరవవాడనో హిందువుడనో మహమ్మదీయుడనో అనియే

దాక్షిణ్య దండా గారిని శ్వశేషమునకు
విలువనంతటవీచదని గోరుచు నమెరికావారి రాష్ట్రీయవారి
కపిల లేఖనా నీ క్రిందికారణములకు గలుగుచిరి. సుముక్త
రాష్ట్రీయులందరి ప్రజలయొక్క శాశ్వతముగు ప్రియకర్త
లనుంచి వారికర్తము నాటంకపరచుటకు కుట్రజేసి యుటవారే
యొప్పికొనిరి. అమెరికావారి రహదారివీధి గల నమెరికా శక్తి

వృత్తాంతములు

16 దేవాల నిర్మింపు:—మధ్యరంగమున పంచాయత్య ప్త కృతపై నిక సహాయసంఘమువారికి ఇదానవాజాగారు 16 దేవాల నొసంగిరి.

దొంగకేసు చేసినందుకు క్షమ:—ఏదేను ఆసు స్త్రీలు లాంచి ధరింపబడుచున్న కొందరు దేవాలీవారు హరించినను నీ ఆయనకడబద్ధపుకేసు చేసినందుల కలెమై నోమోషన్లు చేయబడును.

మోసముచేసి నేరవిశ్వాసానికి:—సామ్యు తీసికొనుట:—నవసాంజ్ నొక పార్శ్వస్థి బహుళకేరవారిని మోసగించి నేరవిశ్వాసానికి సామ్యుతీసికొనెనని కేసుచేయబడినది.

మరియొక బండిపోటు:—కామిల్లా జిల్లాలో చందవర రామబారను గ్రామమున అబ్దులు లాటిపు అను జనకవార వ్యాపారి యింటికి బండిపోటు దొంగలు కుపాకులలో ముట్టడించి రు 8000ల దోచుకొనిపోయిరి. ఈ గ్రామ మొక పది తీరమున నున్నది.

చుర్రోసమాజ మందిరమున కేరచుట:—కాకతూరు లో నిర్మింపబడిన చుర్రో సమాజమందిరము లేడి రాబర్బస్సు గారు కేరచిరి. వెక్కంగ్రు స్త్రీలు విచ్చేసిరి. అంగ్ల భాష యందున, చుర్రోసమాజమందిరము ఉపశాసనములు చదువబడెను.

పంటలస్థితి:—నంగరాష్ట్రములోని పంటలస్థితియందు మార్పుకలుగుటలేదు. దక్కాలో వరదలు ఇంకనువ్యయ కలుగజేయుచున్నవి. ఒరిస్సాలో పూర్వానాగపూరు దక్షిణదివాదలులో వరదలు మోటుకలుగుచున్నవి. సముద్రతరంగాలలో వర్షపాతము మందగించుచున్నది. పంజాబు, బొంబాయి, మదరాసులలో ధరలు అధికమగుచున్నవి. గుజరాతులో వర్షపాతస్థితి బాగానే ఉన్నది. కాని వర్షపాతావళి క్షీణము.

ప్రాశస్త్యరంగము

పడమటిరంగమున జర్మనీవారికందకములపై ఫిరంగులబ్రయోగింపుచున్నాడు. దెలి అంతరప్రదేశములందును యింకాయంతరప్రదేశములందు నున్న జర్మనీవారి ఫిరంగులపై ఫిరంగుల బాగు చేయుటలో ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులు విజృంభింపగా నాదకమునకు సాయముచేసెను. పడమటిరంగమున తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. రష్యావారియులు లేక యుండియు సెంటుడమిదకు గెరార్డు మర్ మీదకు జర్మనీవైమానికులు బాంబులను వేసినందులకు ఫ్రెంజిక్రెకాలోనున్న ఫ్రీయర్లదనున్న క్రైస్తవుల రంగరంగము నందలి సిబ్బందిమీద ఫ్రెంచివైమానికులు బాంబుల వేసిరి. తక్కువబట్టల గనబడినది. ఇటాలియావారి సేనాముఖమున బాల్టికేరంగము పై ఆస్ట్రీయావారు పడరని దెలిసెను. ఆఫ్ఘనియును ఫాగమందు గప్పి యునుకూలముగ నున్న క్రైస్తవులకు విశేషముగ నప్యయ కలిగి న్నులులయిరి. క్రైస్తవిమానము లిగ్లండులో తూర్పుజిల్లాలపైకి వచ్చెను. కొన్ని బాంబులను వేసిరి. కొన్నియిండ్లు తగులబడెను. కాని వివరము లింకను వెలియలేదు.

వివరములకు గుండ్రక వివరములును తీవ్రముగ ప్రయోగించిన తరువాత జర్మనీవారు రెండు నైస్యభాగములలో పశ్చిమఆఫ్రికాలోనున్న స్థానముల ముట్టడించిరి. ఫ్రెంచివారి మొదటికందకపు పంతులలో కొన్నిటివాక్రమించుకొనిరి. కాని, ఈనైస్యములలో ఫ్రెంచివారు తలపడిరి. జర్మనీ నైస్యములు ఫ్రెంచివైస్య కంతుల వేధింప వెల్పించెను కాని అట్లుచేయ లేక పోయెను. అంగ్ల నావావిమానముల సహాయము చేయుచుండి ఫ్రెంచివారి విమానము ఆఫ్రికావద్ద నున్న విమాన నిర్మాణ కాలపై బాంబులను వేసెను.

ఇటలీ రంగము.

కాథోలిక్ మంటకవిక ప్రాంతమున ఇటాలియులు తమ క్రైస్తవుల నెదుర్కొనిరి. వారిస్థానముల వెక్కిరింపివాక్రమించుకొని కొన్ని కందకముల పట్టుకొనిరి.

విమానములు బొంబుల జారవిడుచుట.

8-వ తేదీ రాత్రి తూర్పుజిల్లాలకు లండన్ జిల్లాకును క్రైస్తవుల విమానములవచ్చి బాంబులు మొదలగు పేల్లెడు సామగ్రిల వారిపై విడచెను. అందువలన కొన్ని వొట్ల నిప్పంటుకొనెను.

హిగ్గుయాత్రికులక స్త్రీయను:—లాడ్డుగ ఆసు స్త్రీయను ఈనెల 80 వ తేదీని బొంబాయి ను బయలుదేరి 11-10-15 వ తేదీకి జడ్డాకు చేరును అచటనుండి యాత్రికులు మెక్కాకు వెళ్లుటకు వ్యవధి కాలపినంతయున్నది. వెళ్లుటకుమార్తెను టిక్కెటువల 7 రూపాయలు అంకడ్డ మిశ్రావాకావ్యధర్మ ప్రకటించెను.

25 లక్షలరూపాయలకు దావా:—25 లక్షలరూపాయల రాజుట్టుకొనబడు జి. యన్. గ్రాహంకర్మచేరివారిపై ముల్లావాపుడికంపైవారు కెల్మిగ్గావా వచ్చే సంవత్సరము జాక మూడవవార్షికున విచారించబడును. క్రమిదామలు తమకెల్లలను కోర్టులో దాఖలుచేసిరి. వారి ఆక్షేపణలేమైన ఉన్నయెడలదామలు 15-12-15 తేదీలోపు కెలియవరచరెను.

ప్రాంతుల విక్రయము:—నంగరాష్ట్రమున 1914-15 సంవత్సరమున ప్రాంతుల విక్రయమునండి 22190270 రూపాయలు వచ్చెను. 1914-15 సంవత్సరమున 20504410 విలువగల ప్రాంతుల విక్రయమువలన ముద్రాములమున వర్తకము తగ్గినది. అందువలన ప్రాంతులముల రాబడి తగ్గినది. కొట్టెట్టా ప్రాంతులయొక్కయు, ఇతర ప్రాంతులయొక్కయు అమ్మకము జరిగించెను.

రాష్ట్రభట్టుగారు చేసినకొనిన అట్టె కేసులు:—ఈయన శ్రీ నేపాళదేశపు మువరాబుగ నరేంద్ర విక్రమగారి కావ్యధర్మముండెను. తన యజమానుల తాము ఆధరములు వగైరా దొంగతనమును గూర్చి వివరము లివ్వరకే తెలుపబడెను. ఇతడు నేనుదేశమున మోసముల కేసులపడెను. అతెల్లమై ఇతడు అప్పీలుచేసికొనెను. నెడుకు జడ్జిగారు ఆ అప్పీలుకు కొట్టివేసిరి.

రైలుబండి నడుచుచుండగా దొంగిలించుట:—రాజస్థాను నివాసియును నొకబంగారీబాలు డూరికి ఆస్థానము బంగారీఇంకవారిమీదనొకరైలుబండిలో ప్రయాణముచేయుచుండెను. నడుగున ఆవా స్త్రీపనులవద్ద రైలుబండి నువ నొకడు పోవుచుండగా 12 గురు దొంగలు బండి నెక్కి ఆబండిలో నున్న బంగారీ బాబును కెక్కిన ప్రయాణకులను చంపెదమని బెదిరించి వారి సొత్తును లాగుకొనిరి. పిమ్మట బండిపోవు చుండగా నే దొంగరా సొత్తులతో బండిలోనుండి దుమికి పోయిరి. వారి బాద ఏమియు తెలియలేదు.

బెర్రే పూరు వ్యభిచారపు కేసు:—ఈ కేసు 9-9-15 తేదీని విచారించబడి యుండవలసివది. తన భార్యతో ఛార్జెడ్ ప్రహు ఆసు నరకు వ్యభిచరించెను. యున్నగు విషయములలో ఆతనిపై ఒక కెస్సుకు కేసు చేసెను. ఈవివరము లన్నియు ఇదివరకే తెలియజేయబడినవి ఈ కేసును బెర్రేపూరు మేజిస్ట్రేటుకోర్టునుండి మరియొక కోర్టుకు మార్చుటపినదని ముద్రాయ దరఖాస్తు వెల్లుకొనెను అందువలన ప్రస్తుత మీ కేసు విచారణ 15 వ తేదీ వరకు నిలుపు చేయబడినది.

వెలతక్కువ సారాయిలుచవుక:—మధ్యరంగము పూర్వముఇట్టివెల తక్కువ సారాయిలు విశేషముగ పంజాబు సింధు దేశములకు జర్మనీ నుండి పంపబడు చుండెనని. ఇప్పటికిని ఇట్టి వర్తకము జరుగుచున్నట్లు తెలియ వచ్చినది. జర్మనీనుండి స్వీట్జరులెండుకు సారాయిలు పంప ఆచ్చట నీసాలలో నుంపబడి యిచ్చటికి రవానాచేయబడుచున్నది. యుద్ధాది నుండి వెలకంఠ్యుల పీసాల సారాయిలు అమ్మకమైవి యుద్ధమునకు పూర్వము ఇట్టివి స్వీట్జరులెండునుండి కంపబడి యుండలేదు.

రై నెన్ను పొందక ఆయుధముల వాడు:—ట బెర్రేయ గాటులోని ఒక ధనికుడగు విశ్వపుత్ర కర్తవీని కుమారునిపై నిట్టి నేరము మోపబడెను. ఇతని పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసి 10-1-1915 వ తేదీని డిప్యూటీ కమిషనరుగారివద్దకు విచారణ నిమిత్తమై తీసుకొనివచ్చిరి. కాజ్జి అనువానిపై దాఖలు కాలదిన కేసులో అక్సేసికువారిని పేరు కూడకలను. ఈ కాజ్జిపై మారు పేరులతో పిచ్చాళ్లు కొని, కొందరు భారతీయులకు విక్రయించెనని కేసు చేయబడెను దరఖాస్తు 21 వ తేదీ వరకు నిలుపు చేయబడినది. 700 రూపాయలు బామినపైని ముద్దయి తిరుగుట చేయబడెను.

యూనివర్సిటీ తమకొరతనమువారికి లేఖలను గూడముగ సంపుట చేసి రామబారుల మర్యాదల సత్కరించెను. ఈ కారణముల వలన డాక్టరు డంబాగారికి సంతక క్రాస్త్రీయులకు గూడబాధకు నుండుట వరిపడెను కావున వారిని స్వతః ముసకు విడుదలంపుచుని గోరటకన్న చేయు నది చేయలేదు. ఇట్లు చేయుటనీ వచ్చినందులకు తా మెంతయు చింతించుచున్నామనియు పూర్వముకలెనే రండు దేశములవారికి సహృద్య వ్యవహారము లుండుటయే తమ కోరిక యనియు (నెక్కి డెంటు నిల్పుకొగారు వెల్లిరి.

అరవిక్కు యోడను ముంచుట.

లాహోరు సెప్టెంబరు 10.—మ్యూయాల్కు వరల్డు పత్రికా ప్రత్యేక పత్రికానిధియును హార్ కాలర్ వార్ వైగాండు గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. అరవిక్కు యోడ యంతెగ్గామి వైపుకు దిగినదియు యంతెగ్గామి మీదికి వచ్చి నేమో యని బాల్వెహోను వదలితినదియు యంతెగ్గామి వాయకుడు వెలుపుచున్నాడు. ఇంతటితో నీ విషయము ముగిసెనని జర్మనీ దొరతనము వా రకుచున్నాడు.

సిన్నా

రాజ ప్రతినిధిగారికివచ్చిన వార్త.

రష్యారంగము

22వ. సెప్టెంబరు 10:—స్తేటు సెక్రటరీగారినుండి వైశరాయ గారిట్లు తులినవచ్చెను. లండను సెప్టెంబరు 8-అక్షిప్త యావారును జర్మనీ వారును మధ్యరంగమునకు దక్షిణమునందును కొంచెము ముందుకు వచ్చిరి. కాని రష్యావారి నిరోధము క్రమముగ మోపుచున్నది. రీగా జిల్లాలో మార్చేమియు లేదు. ఫ్రీడ్రీక్ స్టాటుకు దక్షిణమునందు లాటి నది మీద క్రైస్తవుల నేక సార్లు పైబడిరి కాని ముసకుల కొట్టిలిమి స్వంటా విల్పాకలను విల్పాన ముసకుల మధ్యస్థిగలు తెప్పటివలెనేయున్నవి. విల్పా గ్రోడ్నోలమధ్య ఒరారి మీద రీ కే లేదను క్రైస్తవులు పడినప్పుడు వెలుకకొట్టిలిమి. గ్రోడ్నో నుండి తూర్పువైపునకును వాయవ్యమునకును క్రైస్తవులు యుద్ధ కార్యములు నడపిరిని రష్యావారు ప్రకటించిరి. గ్రోడ్నో కు వాయవ్యమున నిరుదరి మైక్లూరముననున్న స్పీడార్ ముఖమునందు రష్యావారు నిరోధింపుచున్నారు అని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి. వాల్కావిన్కు జిల్లాలోను దక్షిణమునందు రుషానీ ప్రాసికాబాట వరకును సేనాముఖమునందలిను తమ పైస్యము యొక్క ఇంక భాగములవారలె పట్టుదలతో పోరిరిని రష్యా వారు వెలిసిరి. కొల్చికువదియైదు మియుకు మారమునందు క్రైస్తవులు వైదవకండ రష్యావారు నిరోధింపుచున్నారు. నిర్వనమియును భాగమున దావలి యొడ్డున పట్టుదలతో పోరిరి గానిక్రైస్తవులపంపు యొక్కపుగ నుండుటచే రష్యావారు కొడ్నో వైపుకు పోయిరి. తూర్పు గిల్సియాలో బామె పోలుజిల్లాలో రష్యావారిపై జర్మనీయులు బడయల్పించిరి కాని నిష్ఫలమయ్యెను.

తూర్పుగిల్సియాలోని ఆస్ట్రోజర్మకు పటాలముల కమ్యునులో దించిరి గాని నుధ్య భాగమున ఆస్ట్రో జర్మనీ నైస్యములు ముందుకు నడచుచున్నవి రీగా-ద్విసెక్కు రంగమున మార్కులు కలుగలేదని రష్యా వారు ప్రకటించిరి. గ్రాసిఫా, న్యూవోలపై జర్మనీవారు కలిసిరి. కాని ఓడింపబడిరి. లాటి తూర్పుజిల్లాలనుండి రష్యానులు కొంత వరకు వెళుకంజుడిరి. విల్పాకురొపు రొడ్డపై విశేషములు లేవు విల్పా ఆగ్నేయమున లావిక్రొకపరసముననున్న ఫోవర పోపువార్డును ముఖవార్డునున్న రష్యావైమకులపై జర్మనీ వారు ఫిరంగులకాల్చి విషవాయువుల వదలిరి. వాల్కావియను జర్మనీవారాక్రమించుకొనిరిని జర్మనులు ప్రకటించిరి. నెమెయూలో బాంబులువద్ద తాము జయించుటయని రష్యా వారు ప్రకటించిరి. ఇచ్చట జర్మనీ వారు ఒకమసకములనుండి యుద్ధమున్నా వాముల జకపుచుండిరి. ఈసంగతి గ్రహించి రష్యానులే ముందుగవారల తలపడిరి. జర్మనులు పట్టుదలతో పోరాడిరి. కాని లాధిము లేపోయెను. జర్మనీవారికి జనవైము విశేషముగ కలిగెను. ఇంతేగాక యుద్ధభూమిలో 200 ఉద్యోగులను, 8000 వైని కట్టెను విడిచిపోయిరి. పారిపోవుచుండిన జర్మనులను కొంతవరకు తిరిగి, రష్యానులు సెర్రేవదిపై నుండు తమయధాస్థానముల ప్రవేశించిరి. దక్షిణమున కొన్ని గ్రామములనుండి రష్యా వారు తమక్రైస్తవుల వెడలగొట్టిరి.

అనిబిసంట దొరసానిగారు:—మొన్న నరసా
రంసాయంకాలము అనిబిసంటు దొరసానిగారు హిందూనాథ
నేక సంఘము, సంఘసేవా సమాజము, విద్యభావ సంఘము వా
రల తరఫున ఉపన్యాసము లిచ్చుటకు హిందూయిక్ బెల్ట్రీ

THE GREAT WAR.

Mr. Lloyd George on Output of Munitions.

ANOTHER GREAT RUSSIAN SUCCESS AT SERETH.

National Government for Russia Impending.

AMERICA DEMANDS RECALL OF DR. DUMBA.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Output of Munitions.

Mr. Lloyd George's Address to Trade Union Congress.

LONDON, September 9.

Addressing the Trade Union Congress, Mr. Lloyd George emphasised that Great Britain was making a prodigious effort to increase the output of war material. He asked those present to assist to the utmost and declared that we required eighty thousand more skilled mechanics besides two hundred thousand unskilled men and women. Organised labour must suspend restriction on employment of unskilled labour and any regulations which hampered the increase of output. This might make a difference between victory and defeat. There must also be no stoppages during the war.

Zeppelin: Terrible Instrument of War.

LONDON, September 9.

Last night's Zeppelin visit is described in a leading article in the "Evening Standard" as "the first glimpse of the war at close quarters." The "Evening Standard" commends the coolness displayed by Londoners everywhere but remarks that there was a dangerous disposition to regard the affair as a spectacle, "a zeppelin within its limits" the newspaper points out is a very terrible instrument of war.

The Daily Telegraph's Comment.

The "Daily Telegraph" says that the only moral effect of the Zeppelin raid is to stiffen the determination of the Londoners to crush the German brutality. Perhaps the principal demonstration in London was the perfect efficiency of the fire service while the spectacle in many places in London with searchlights flashing and shells bursting around the zeppelin was enjoyed as a unique and thrilling experience.

The Air Raid on England.

SIMLA, September 10.

The following is from the Secretary of State's telegram to the Viceroy dated the 9th instant:—A hostile aircraft visited eastern counties and London district last night and dropped incendiary and explosive bombs, causing some fires.

Workmen's Support of Government.

The Trade Union Congress at Bristol, representing three million workers, passed a resolution supporting the Government and Great Britain's action in the war by 600 votes to 7.

What the Grand Fleet is Doing.

LAHORE, September 10.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables:—One of the French visitors to the Grand Fleet quotes a British Admiral as saying "We are asking more steamers? (submarines) than Germany is sending."

Vessels Sunk During the Week.

LONDON, September 10.

The Press Bureau announces that ten merchantmen and four fishing craft were sunk or captured during the week out of 1438 arrivals and sailings.

The Lancashire Cotton Trade.

Board of Trade's stringent Regulations.

LONDON, September 9.

The "Daily Telegraph" says that Lancashire cotton trade has received new regulations from the Board of Trade which require a certificate on every yard of cloth exported except to the colonies that it will not reach the hands of the enemy. The authorities are convinced that Lancashire cloth apparently unsuitable for military use has been obtained by the enemies through the neutrals and treated so as to make it suitable for military use. As exports of cloth amount to a hundred million sterling annually in value the wide scope of the new regulations can be imagined.

An Admiral Wounded.

LONDON, September 10.

The Admiralty announces that Rear Admiral Christian has been slightly wounded.

FRANCE.

Secretary of State's Message.

SIMLA, September 10.

The following is from the Secretary of State's message to the Viceroy dated the 9th instant:—In France

the Germans, after an intense bombardment using an enormous amount of shell with asphyxiating gas, delivered a sustained attack with two divisions against the positions in Western Argonne, and at some points gained a footing in the French first line of trenches. They were violently counter-attacked, and failed in their attempt to break the French front. Co-operating with the British naval air service the French machines bombarded the aviation sheds at Ostend.

RUSSIA.

National Government for Russia.

Momentous Developments.

LONDON, September 10.

PETROGRAD.—Momentous development of the political situation is now occurring. The Government and the progressive elements of the Empire are holding important conferences regarding the formation of a National Government. It is understood that the majority of the Cabinet favours such a co-operation.

Another Great Russian Success.

Pursuit of Retreating Enemy.

LONDON, September 10.

PETROGRAD.—It is officially announced that the Russians have gained another great success on the river Sereth, south-west of Trembovka capturing on Tuesday and Wednesday one hundred and fifty officers and seven thousand men, three guns and thirty-six machine guns. The Russian losses were unimportant. The enemy on Wednesday retreated most hastily towards the river Strypa pursued by the Russians. Since September 3rd the Russians on the river Sereth have captured 383 officers, over seventeen thousand men fourteen heavy guns, nineteen light guns, sixty-six machine guns and fifteen artillery limbers.

Meaning of the Change.

Grand Duke May Lead Offensive.

LAHORE, September 10.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables yesterday:—

The change in the Russian command follows the completion of the withdrawal clear of the enemy and the union of the north and central army groups. It is understood that the Grand Duke after a rest will lead the offensive. There are greater things to be done behind the line than with it. The Grand Duke will not be idle. No change in the plan of campaign is involved.

Secretary of State's Message.

SIMLA, September 10.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State for India:—The Russians have successfully attacked the Austro-Germans in East Galicia, but in the centre the Austro-Germans are advancing.

A Russian communique says that on the front of Riga-Dvinsk the general situation is unchanged. The German attempts to advance near Grosechau and Neuhut were repulsed. The Russians have withdrawn a little from the right bank of Laurze. On the roads to Vilna there is no essential change. The Germans directed violent artillery fire, accompanied by asphyxiating gases, against the Russian troops occupying the outlets from the lakes near Nove-Treki, southeast of Vilna.

A German communique states that Volkova was captured by the Germans.

The Russians report in that Galicia near Tarnopol they achieved a great success against the Germans who had for several days been preparing for decisive attacks. Forestalling the enemy the Russians took the offensive and after a stubborn fight completely defeated the Germans who, besides sustaining enormous losses in killed and wounded, left prisoners numbering over 200 officers and 8,000 men. After a brief pursuit the Russians occupied their original position on the river Sereth. Further south the Russians dislodged the enemy from a series of villages.

Secretary of State's Message.

SIMLA, September 10.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State.

London 9th September. The Austro-Germans have advanced slightly in the centre and the south, but the Russian resistance generally seems to be stiffening.

A Russian communique says in the Riga District there is no change. South of Friedrichstadt the enemy delivered vigorous attacks on the river Lautze all of which were repulsed. Between the Serenta and the Vilna and between the Vilna and the Niemen, the position is stationary. German attacks against

TELEGRAMS.

Orany midway between the Vilna and Grodno and in the neighbourhood were repulsed on the 5th and 6th. The enemy continued to develop operations from Grodno eastwards and southeast and a German communique states that the Russians are resisting along the front, west of Skidel, 20 miles southeast of Grodno. Further south the Russians state their rearguards sustained a peculiarly stubborn fight in the district of Volkovyk and southwards on the whole front as far as Rushany-Stonin Road. Further south again about 25 miles to the east of Kobrin the Russians continue to hold the enemy's offensive. On the right bank of the Upper Styr there has been a stubborn engagement and under pressure of superior forces the Russians have withdrawn towards Kovno. In eastern Galicia the enemy made repeated but fruitless attempts to take the offensive in Tarnopol District.

In the west artillery bombardment of the German lines continues. The French artillery co-operated with the British fleet in bombarding the German batteries on the Belgium coast and in many other parts in the western front violent artillery action had taken place. In retaliation for bombardment of the open towns St. Die and Gerardmer by the German aeroplanes, French Aeroplane squadrons dropped bombs on the military field establishment at Friburg in Bresgau and fire was seen breaking out.

In the Italian front an Austrian attack on Tolmino sector is reported, but although fog favoured, the attack was completely repulsed with heavy enemy losses. The hostile aircraft visited the eastern counties and London last night and bombs were dropped. Some fires and casualties are known, but particulars are not yet available.

ITALY.

Italian Offensive.

SIMLA, September 10.

The following is from the Secretary of State's message to the Viceroy dated the 9th instant:—The Italians made an offensive in the Cadore near Monte Cewee Pass and occupied several hostile positions and seized some trenches.

GERMANY.

ATTEMPT TO BRIBE GREAT BRITAIN.

Anglo-German Negotiations in 1912.

Germany Shows Her Hand.

LONDON, September 10.

AMSTERDAM.—Another long statement appearing in the semi-official "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" on Lord Haldane's mission and the Anglo-German negotiations in 1912 is remarkable for a sentence illuminating Germany's designs. Summing up the failure of the negotiations the statement says:—Great Britain declined Germany's far-reaching offers previous to the outbreak of the war which would have rendered possible her holding aloof from the war without prejudicing her interests. It also reveals that Sir Edward Grey rejected the proposed neutrality Treaty because it was tantamount to an alliance going further than any treaty that Great Britain had concluded with any European Power except the old Portuguese Alliance. The "Norddeutsche" says this might be true, but Sir Edward Grey overlooked the fact that the equivalent Germany offered was unprecedented in history.

Russian Success Admitted.

In a Berlin Message.

LONDON, September 10.

A German communique indirectly admits the Russian success at Tarnopol saying that the Russian advance near Tarnopol has been checked.

The "Arabic" Outrage.

Commander's Report and Excuse.

LAHORE, September 10.

According to Herr Karl on Weigand (special correspondent of the "New York World") the submarine commander reports that the "Arabic" turned towards him. Supposing that she intended to ram him he fired a torpedo. Berlin regards this as settling the matter at rest.

Loss Of A Zeppelin.

The Crew Killed.

LONDON, September 10.

A telegram from Amsterdam says that a Zeppelin left Brussels for Antwerp on Tuesday evening and returned on Wednesday morning. While over Stockel, near Brussels the airship lost her propeller and fell on a house. The Zeppelin was entirely destroyed by the ensuing explosion, and the crew were killed.

UNITED STATES.

Dr. Dumba's Recall Demanded.

America's Strong Attitude.

LONDON, September 10.

WASHINGTON.—The American Ambassador in Vienna has been instructed by cable, to inform the Austrian Government that Dr. Dumba—the Austrian Ambassador in Washington is no longer acceptable as an envoy to the United States and to ask for his recall.

The Reasons for the Demand.

The American note to Austria gives as reason for the necessity of Dr. Dumba's recall his admissions that he conspired to cripple the legitimate industries of the people of the United States and interrupt their legitimate trade and that he flagrantly violated diplomatic propriety by employing an American with an American passport as a secret bea-

TELEGRAMS.

of official despatches through the lines of Australia's enemy. President Wilson adds that Dr. Dumba consequently is no longer acceptable and the United States has no alternative but to request his call. Dr. Wilson deeply regrets that this course is necessary and assures Austria that he sincerely desires the continuance of friendly relations.

American Crop Report.

LONDON, September 9.

The American Government crop report is better than was anticipated. It is estimated that wheat will yield 981 million bushels compared with 891 last year, corn 2985 million compared with 2672, oats 1408 million compared with 1444, and hay 61 million compared with 70.

GREAT BRITAIN.

A Lieutenant's Magnificent Heroism.

Deeds which Won the V. C.

LONDON, September 9.

The Victoria Cross has been awarded to Lieutenant W. T. Forshaw, of the Manchester Territorials, for most conspicuous bravery and determination in Gallipoli from the 7th to 9th of August when holding the north-west corner of the vineyard. He was attacked and heavily bombed by the Turks, who advanced time after time by three trenches which converged at this point, but he held his own, not only exposing himself with the utmost disregard of danger, but personally throwing bombs continuously for fourteen hours. When his detachment was relieved after twenty-four hours, he volunteered to continue the direction of operations. Thrice next night he was heavily re-attacked and once the Turks got over the barricade, but, after shooting three with his revolver, he led his men forward and recaptured it. When he rejoined his battalion, sickened by bomb fumes and badly bruised by fragments of shrapnel, he could barely lift his arm from continuous bomb throwing. It was due to his personal example and magnificent courage and endurance that this very important corner was held.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

Fighting Near Bushire.
Government Communique.

SIMLA, September 10.

The following Press Communique is issued:—It was reported in a previous communique that Bushire had been occupied by a small British force on the night of the 8th. On 9th September an attack was made on the British outpost line by a body of tribesmen which numbered some six hundred led by two notorious local chieftains. Reserves were brought up and drove the enemy at the point of the bayonet from the Mullahs on the east of the island where they had collected. The cavalry then charged and the guns which had been brought up to the low cliffs at the edge of the island kept them under fire for two or three miles across the flat marshy plain lying between the island and the mainland. At the time of telegraphing forty dead tribesmen had been picked up and the enemy were seen carrying away many dead and wounded across the plain. Our casualties have not yet been fully reported but are understood to be considerable. The names of the officers are as follows:—Killed Major Pennington, 12th Cavalry attached to 16th Cavalry; 2nd Lieut. Thronton I. A. attached to 16th Cavalry; wounded 2nd Lieut. Robinson I. A. attached to 96th Infantry; Lieut. Lavine 11th Rajput; Lieut. Staples, 11th Rajputs.

From reports which have now come to hand it has been ascertained that the following were the casualties among the troops engaged in the fight near Shasjadr on September 8th:—British Officers killed three, wounded four, British Rank and file killed eleven, wounded fifty-three, Indian ranks killed four, wounded thirty one. Authentic details of the losses of the enemy have not been received but it is known that in one part of the field alone sixty were killed and trans-frontier reports are to the effect that in killed and wounded their losses were over one thousand and one hundred. The enemy's gatherings have completely dispersed. In spite of excessive heat the troops displayed great enthusiasm and endurance.

Sixteen Tents for Red Cross Work.

SIMLA, September 10.

The Raja of Idar made a gift of 16 tents for the Red Cross Work at the front which has been accepted by the Viceroy.

Appointments to D. P. W.

SIMLA, September 10.

The Secretary of State in Council has appointed the following gentlemen to be Assistant Engineers in Indian Public Works and State Railway Departments in 1915:—H. G. Jackson, Madras, N. N. Farrell, Bombay, F. H. Hogshaw, Bengal, Mian Muhammad Khan, United Provinces, (Irrigation Branch.) J. L. Roy, Punjab (Irrigation branch), L. S. C. Rundlett, Burma, J. Woodside, Central Provinces, J. F. Balfour and Deva. Dutt in State Railways.

Plague Deaths.

SIMLA, September 10.

During the week ending the 4th September the total plague mortality stood at 1326 against 2036

TELEGRAMS.

cases. Bombay heads the list with 894 deaths, Madras 43, Bihar 5, United Provinces 28, Punjab 3, Burma 22, Central Provinces 81, Mysore 57, Hyderabad 171, Central India 23, Bengal Dehli and Frontier Provinces show a clean bill of health.

Crop Telegrams.

SIMLA September 10.

Crop telegrams for week ending 4th September show no change in agricultural prospects in Bengal. Flood damages in Dacca continue and more rain is wanted in Orissa, Chota Nagpur and South Bihar. In United Provinces prospects are good, for sowing of autumn crops been completed and are generally below normal. Prices are rising both in the Punjab and the frontier in Bombay and Madras. Prospects are good but more rain is wanted in Gujrat side

Licenses Renewed.

SIMLA, September 10.

The Government of India have decided to direct that licenses granted to the under-mentioned firms shall remain in force until the 15th November:—

1. Messrs. W. and A. Graham so far as their agency of the Hansa line steamships is concerned 2. W. Wolf and Sons. 3. Solomon Brothers, Ltd., 4. Wigners Kaiser and Livy, Limited.

The Government of India Act recently passed by the Parliament is gazetted.

Orissia Chiefs' Contribution.

SIMLA, September 10.

The Maharaja and Feudatory Chief of Sonpur in Orissa has contributed Rs. 60,000 to the war funds and has defrayed the entire cost of purchasing and sending to France 10,000 maunds of rice for the use of the Indian soldiers.

A Sikh Wedding at Simla.

SIMLA, September 10.

The wedding took place, at the house of the bride's father here to-day, of one of the daughters of Sirdar Jogendra Singh, of Kheri, the well-known author. The bride from is Sirdar Satiwari Singh, of an old Sikh family in the Punjab, who recently returned from England, where he has been studying Medicine. There was a large and distinguished gathering both Indian and European including a number of officials and their families. The ceremony was performed according to Sikh rites.

LIEUT-COL. DURGA SINGH.

Reward for Services in E. Africa.

SIMLA, September 10.

To-day's Gazette notifies promotion to the first Class of the Indian Order of Merit of Lieutenant-Colonel Durga Singh, of the 3rd Kashmir Rifles. This gallant officer, who was suffering from fever at the time, was conspicuous for his courageous behaviour in leading his men on the 4th November at Tanga, East Africa. He was shot across the face and again through the back of the head.

CALCUTTA.

Daring Running Train Robbery.

CALCUTTA, September 10.

A running train robbery of daring character is reported from Assam. A few days ago a Bengali gentleman of Rajshahi was going to Dhubri in the Assam Bengal Railway and when the train was between Madhonagar and Ahai stations and was in full speed about a dozen of persons boarded the train and under the fear of death the Bengali passenger and several other persons who were passengers were compelled to part with their money and valuables. The robbers then jumped off the train with everything they secured. No trace of the culprits has yet been received. The police investigation is going on.

Barisal Tribunal's Judgment.

CALCUTTA, September 10.

The Special Commissioner of Barisal delivered judgment yesterday in the Madhal Dacoity case. Three accused were found guilty of dacoity and Muhammad and Ahmad were sentenced to seven years rigorous imprisonment each and Dula Gazi to five years rigorous imprisonment.

Arms Act Evaded with Impunity.

The Capital on Official Timidity.

CALCUTTA, September 10.

The 'Capital' says:—"The continuance of robbery under arms in different parts of Bengal is proof positive that the Arms Act is being openly evaded with impunity despite all the precautions of European firms of Calcutta which import guns and ammunition. It would surely be useful to the public to know something of the information which the police possess of the undesirable alien and others who should be given a wide berth. Official candour at Bombay has had best results. There is no reason to think it would be dangerous in Calcutta. We see police sergeants who wear a kind of some brown equipment to carry a revolver in a position where it is hard to get at controlling traffic in the business part of the town. What is the explanation? Do they fear the holding up of banks by armed badralog? If so where did the latter get arms? But I will not pursue the subject. I would not have mentioned it at all but to contrast official steadiness and sincerity at Bombay will official timidity and suspicion in Calcutta. Nobody wants to know secrets that would help the enemy but we would all like to know who is the enemy and how we are to be on guard against them

TELEGRAMS.

Receipts from Stamps.

CALCUTTA, September 9.

Statistical returns regarding the administration of the Stamp Department in Bengal show decrease in total receipts under the Stamp and Court Fees Act from Rupees twenty-two millions one hundred and ninety-seven thousand two hundred and seventy in 1913-14 to Rupees twenty millions five hundred and four thousand four hundred and seventy. The decrease is principally due to the general depression of trade on account of the war. The decrease occurred both in judicial and non-judicial stamps.

The Barrackpore Adultery Case.

CALCUTTA, September 10.

Further proceedings of the Barrackpore adultery case in which Captain of S.S. "Havillar" charged Mr. Charles Hare with adultery with his wife under alleged circumstances already reported which were to have come up for hearing yesterday before Lieut.-Col. M. E. Parker, Cantonment Magistrate of Barrackpore, have been stayed till the 15th instant pending the final disposal of an application for the transfer of the case made by the accused before J. M. Das Bahadur, Additional District Magistrate of Alipore.

Hearing of Agarpara Case.

CALCUTTA, September 10.

The further hearing of Agarpara dacoity case was resumed to-day before the Special Commissioners at Alipore. Some formal witnesses were examined. A woman named Kiron Das deposited that she saw two men running away. One of them fell down near her when she noticed a revolver slipped from the hand of the other man who was running. It fell near the man who fell down. Cross examined she stated that one Suren Babu put the revolver in the pocket of the man who fell down. None of those present there raised any objection as to the putting of the revolver into his pocket. Dedur Bux in his examination-in-chief said that he found the accused under arrest but the accused escaped.

Arms without License.

A Case Against a merchant's Son.

CALCUTTA, September 10.

Aswini Kumar De, son of a rich rice merchant in Belhaghata, who was arrested the other day on charge of possessing arms without license was produced before the Deputy Commissioner of Calcutta Police to-day. Aswini Kumar's name was mentioned in connection with the case of Causley who is undergoing trial for purchasing revolvers under different names and selling them to some Indians. On representation made by the police, Inspector enquiries were adjourned till 24th instant. The accused was released on a bail of Rs. 500.

A New Dacoity.

CALCUTTA, September 10.

News reached Calcutta this evening of a dacoity in Chandanpara Bazar within Homa thanan in the District of Comilla. The dacoits armed with guns attacked the shop of one Abdul Latif jute dealer and carried away nearly Rs. 3,000. The place of occurrence is situated on a river side.

Prosecution for Giving False Information.

CALCUTTA, September 10.

Manji of the steam launch "Aden" who gave information to the police saying that his launch was stolen by Bengali bandrologis will, it is believed be criminally prosecuted for giving false information to the police.

BOMBAY.

The Swiss Parasite in India.

A Brother of the German Trader.

BOMBAY, September 10.

It has been well known that since some time past Germany has been making stupendous efforts to trade with India through Switzerland. In this connection a writer whose name seems to possess intimate knowledge of these, writes to a local paper thus:—"Even now Germany is making great efforts to 'fortify' her position in India in view of the fact that wares in large quantities of unadorned German origin are dumped into India at the present moment labelled 'Made in Switzerland' and at the risk of incurring considerable hardship upon genuine Swiss industries and people it behoves all Britishers to be on their guard against the despicable creature in our midst posing as a Swiss. One meets him at all hours of the day. He is cut here to sell German wares ostensibly of Swiss manufacture. The writer concludes 'Clearly our position is not as secure, threatened as we are with the invasion of this Swiss parasite.'

A Steamer for the 'Haj.'

BOMBAY, September 10.

The Secretary of the Kuddam-I-Kabba announces that the Steamer "Lordar" belonging to Mr. Bhastri will leave for Jeddah on 30th September and reach there on the 11th October in time for the pilgrims to reach Mecca comfortably. Single tickets are issued to the passengers and the passage rate is Rs. 70.

A Military Supplies Firm Heavily Fined

By customs Authorities.

Fine Remitted.

BOMBAY, September 10.

Great sensation was caused recently when it became known that the firm of Messrs Abdoolahbhooy and Joomabhooy Lalljee and Shah Sahab Rustomjee Jamsetjee Dubash who have for many years been large contractors to the Government

TELEGRAMS.

for military supplies and have been large suppliers to the British Expeditionary Forces during the present war had been paid a huge sum of Rs. 5,35,000 for selling tobacco to the value of Rs. 53,000 to the Government without taking out a license. The firm claimed that it was not required to take out a license and had done so in their transactions with the Government. As the tobacco was in bond the Commissioner of Customs had remitted the entire fine holding that it was not necessary for the firm to take out a license. It is understood that the military authorities intervened to have the fine remitted.

Cheating Post Office Savings Bank.

A Parsi Lady Charged.

BOMBAY, September 9.

A correspondent from Narsari states that a Parsi lady has been charged with cheating the Post Office Savings Bank.

The Swiss Consul's Protest.

The Swiss Consul at Bombay writes to a local paper protesting against a letter written by Dr. Dillon to the "Telegraph" stating that food stuff and other articles imported from Allied countries into Switzerland find their way to German and German goods imported into Switzerland are re-exported abroad. The Consul-General quotes a circular issued by the Swiss Political Department and published in "Journal De Geneve" which states that strict control is exercised over the re-export of goods from Switzerland.

THE INDIAN MERCHANTS' BANK.

Not In a prosperous Condition.

BOMBAY, September 11.

The Report of the Directors of the Indian Merchants' Bank is issued to the shareholders. It states that deducting the balance Rs. 40,659 brought forward from the last year's account the loss amounts to Rs. 552,821. The Directors have considered it advisable owing to very heavy fall in price of pearls to write off the deficit in the value of pearls and the amount advanced thereon to persons who have subsequently become insolvents. They have also written off a sum of Rs. 2 lakhs standing to the credit of the Reserve Fund account, and Profit and Loss Account. The Shareholders will observe that whatever dividends that may hereafter be declared from the insolvent debtors estates will be credited when received to Profit and Loss Account. The Directors beg to bring to the notice of shareholders that considering the circumstances of the Bank they have not charged any fees from the 1st July 1913.

The Poona Cricket Match.

POONA, September 10.

At this stage Pir Ali Khan, the jeypore bowler relieved Threabwalla and he at once created a sensation by wrecking Goldie's wicket but fortunately it was a "no ball" Pir Ali Khan in fact distinguished himself by bowling "no balls" in his opening but Goldie and Tarrant continued to play havoc with the bowling till at 12-15 Goldie had placed 30 to his credit and Tarrant had 21. Goldie now started his traditional feats of sniping to over boundary.

Tarrant was left off at the slips by Aziz when he had registered 22. At 12-30 Goldie's brilliant career came to an end. He was caught clean at short leg by Sale Mahomed when the score had reached 98 and Tarrant had registered 24. Hardy partnered Tarrant.

From 10 o'clock rain came down and play was suspended when the score had been raised to 102, Tarrant having contributed 26 and Hardy 5. It continued to pour and further play was abandoned for the day.

Poona Cricket.

POONA, September 11.

Batsmen continued hitting out last fifty being put up in as many minutes. Hardy when at 41 was badly missed by Mahomed off Tambowala. At 198 Major Greig, the Essex d-ney Skipper, was caught and howled by Tambowala when he had only made 12 (161-3-15) Simms who lined Hardy had a life being missed by Ali in the slips off Tambowala.

EAST BENGAL.

A HEART RENDING TRAGEDY.

Starving man's Rice Taken by Tax-Gatherer.

Man and Wife Commit Suicide.

CALCUTTA, September 10.

A report of an heart-rending tragedy reached Calcutta today from Tippera showing the acuteness of the famine in that district. It states that a man residing in the village of Sibpur under the jurisdiction of Kulpi who was without food for 2 days with great difficulty managed to get some rice which he gave his wife to be cooked. As the man was unable to pay chawki dari the Chowkidar came to his house and took away the rice with the result that the unfortunate man committed suicide by hanging himself. Subsequently his wife followed suit.

Cholera Outbreak in Mymensingh.

MYMENSINGH, September 7.

Cholera has broken out in an epidemic form in many villages of Tangail Sub-Division, including the town of Tangail. There is hardly a place above the water in the subdivision where the Hindus can cremate or the Mahomedans can bury their dead. As a rule, dead bodies

TELEGRAMS.

of these communities are being thrown into the water which thus polluted, is spreading the germs of cholera throughout the country side, as it did once before during the High floods in 1906.

BURMA.

A Big Suit.

RANGOON September 16.

A suit for the recovery of twenty-five lakhs brought by Moola Dawood and Co., against J. and P. Graham and Co., has been fixed for hearing in the third week in January next. The Plaintiffs were directed to file by December 15th, objections to the defendants' accounts which have been filed.

CENTRAL PROVINCES

Mahila Samaj Hall Opened.

NAGPUR September 10.

Lady Robertson opened the Mahila Samaj Hall. Over 100 ladies were present. Addresses in English and Marathi were read by Mrs. Harshree and Mrs. Mandpye. Lady Robertson made sympathetic reply exhorting them to study English. Both functions were well attended.

The Chief Commissioner left for Amraoti.

SOUTH INDIA.

Co-operative Societies Amongst Badagas.

OOTY, September 10.

For some considerable time the Badagas have fared rather very badly at the hands of the Rowther money lender. Our erstwhile Collector Mr. S. P. Rice made proposals to Government to improve the condition of these people by extending the co-operative movement to Badaga villages. The Government directly did not act in the matter.

The result of Mr. Rice's suggestion is very encouraging. Six branches of the society are now working in Badaga villages. These branches borrow from the Coimbatore Urban Bank and assist Badagas with the result that the Rowther money lender is finding his day is gone in villages to which the Society's operations has been extended and the Badagas are being greatly assisted in their cultivation.

SIND.

Cheap German Brandy Still Received in Sind.

Through Swiss Sources.

KARACHI, September 10.

Previous to the war large imports were received here for Sind and Punjab of cheap unmaturing German whisky and brandy. It is now reliably ascertained that this enemy trade still flourishes, the spirit being evidently despatched in bulk from Germany to Switzerland and bottled in Switzerland. Thousands of cases have been sold locally since the outbreak of war as Swiss exports with special labels "Bottled in Switzerland". Previous to war no Swiss exports existed of these cheap and injurious German distillations.

UNITED PROVINCES.

The L. G's Visit to Lucknow.

LUCKNOW, September 11.

The object of Sir James Meeson's visit to Lucknow from Naini Tal was twofold to see for himself the havoc wrought by floods and rains before opening the charitable relief to the really indigent requiring help, to ascertain himself the contrivances of the Canning College where the Professors were beleaguered by the Police. A European policeman, a Mahomedan Sub-Inspector and a Hindu Havildar were it alleged chiefly responsible for the affray. The matter will not be taken into Court but the principal parties will be suitably dealt with departmentally. The Police Superintendent is eager to see the delinquents adequately dealt with.

Ram Bhatt's Appeal Dismissed.

ALLAHABAD, September 10.

The Sessions Judge has dismissed the appeal preferred by Ram Bhatt who as private Secretary to Prince Narendra Vikram of Nepal robbed his master of a set of pearls and other jewellery details of which were already reported and was convicted and sentenced to two years rigorous imprisonment.

Pay of Royal Engineers.

SIMLA, September 10.

The Secretary of State has sanctioned the following new rates of Indian pay of rank, ornaments and Engineers' pay for officers of the Royal Field Artillery, Royal Garrison Artillery and Royal Engineers. These rates will have effect from the 1st April 1915 and will as at present carry exchange compensation allowance. Royal Field and Royal Garrison Artillery 2nd Lieutenant Rs. 275 per mensem. Royal Engineers Rs. 275 per mensem. Lieutenant Rs. 325. Lieutenant after 6 years' service Rs. 350. Captain Rs. 450. Captain after 3 years in rank and 12 years in service Rs. 480. 2nd Lieutenant or Lieutenant Armament pay Rs. 20. Engineer pay Rs. 80. Captain Rs. 45. Captain after 3 years in rank and 12 years service Rs. 60. Engineer's pay for the three corresponding three classes will be Rs. 100, Rs. 135 and Rs. 150.

TELEGRAMS.

The High Priest of the Borah's.

Tour in Baluchistan.

QUETTA, September 7.

His Holiness Sirdar Sayedna Taher Sifudar of Surat, High Priest of the Borah community arrived here yesterday by a special train. The whole Borah community and various gentlemen in the station gave a high reception at the railway station and the streets through which His Holiness passed were richly decorated, the Band of the Hazara Pioneers leading the reception. His Holiness drove in a four horse carriage from the station. After staying here for about ten days Sirdar Sayedna will proceed on tour towards Delhi, Agra, Lucknow, Lahore, Rawalpindi and Karachi.

PUNJAB.

A Serious Case of Kidnapping.
Two Young Moslem Women Seduced.

LAHORE, September 7.

On Sunday a very sensational case of kidnapping was reported to have occurred at Lahore. It appears that two young Muhammedan women were led away by an old woman to the suburb of Shadara on the pretext of visiting a Muhammedan shrine six miles away from Lahore. In the way they were met by three men at whose appearance the old woman disappeared and both the young women were got hold of by the men. It is alleged that these men forcibly dragged them to a thick jungle where they assaulted one. The cries raised by the other women brought some men to the place of occurrence at which the culprit took to their heels. Police are making vigorous enquiries.

All-India weather report indicates that the Arabian Sea current has become active and has given moderate to heavy rain over the west of the peninsula but very little rain has fallen elsewhere. Depression from the Bay has decreased in intensity and is stationary over the south-east of the Central Provinces.

The principal amounts are Marmagao 4 inches Bombay, Karwar 3 each, Aurangabad 2, and Poona and Calingapatam 1 each.

Increase of rainfall in North-East India is forecasted. Service.)

LATEST TELEGRAMS.

Pioneer Cables.

Reuters' Petrograd correspondents state that the defence of the Dvina has been facilitated by an adequate supply of munitions. The rain is damping the enemy's ardour, especially in the region of the Pripet are its affluents. The roads are quagmires - motors and useless. The Germans are making timber tracks impressing even the inhabitants and children to assist them in so doing.

The Schleswig-Holstein papers publish an appeal to the public from Army Headquarters to abstain from addressing parcels to the troops owing to the state of the roads and stating that it may possibly be necessary to discontinue the mails altogether.

Pioneer Cable.

LAHORE, September 11.

The following is the "C. M. C." special cable:— London 10th September: By a unanimous vote of the Zanzibar Protectorate the Council has offered £1,000 sterling towards the cost of the war. The Imperial Government has gratefully accepted the offer. A sum of £3,000 sterling has been raised privately in Zanzibar for Red cross work. 90 percent of the subscribers are Mahomedans.

A GIRL OF SEVENTEEN MURDERED.

For Declining to Marry Cousins.

TINNEVELLY, September 11.

Quite a sensation was caused by two brutal murder cases which were disposed of last evening by the Sessions Judge of Tinnevely. A Vella girl of 17 was foully murdered by two cousins of hers whom she had declined to marry. The third accused was a relation of the first two.

Three Death Sentences.

He pleaded that he was staying at a distance when the two carried the victim to outrage her modesty. All the three were sentenced to be hanged.

The other case was one of fratricide. A Naick lad of 17 was found missing five days after his father bearing of a post mortem identified the disinterred corpse as his son. The first accused was a stepbrother of the victim and the second was his chum. The accused contended that his father connected the case. The judge not satisfied with the identification of the dead body acquitted both the accused.

RUSSIAN SUCCESS.

Germans Thunderstruck.

ALLAHABAD, September 11.

The following is the "Pioneer's" cablegram. London 10th September: Petrograd correspondents have been writing optimistically since the Tolmoy Trembowla success without representing them more than local counter-attacks. The Germans clearly intended to invade the rich grain growing districts of Volhema and Podjillia apparently believing the Russians would be unable to resist and they were thunderstruck when the Russians left their positions on the Sereth and attacked the Russian vanguard throwing it in complete disorder. The enemy was obliged in order to prevent pursuit to use shells accumulated for the advance. Before attempting another move in the direction of Kieff, they must consider the question of their own defence. Reports continue to credit the enemy with the resolution to capture Riga. Although the Vilna Kovno Railway system mentioned in my previous message as the probable German objective is reachable from Libau.

గుంటూరు హిందూ నాటక సమాజము.

ఆయాగ్ని.

ఈ సమాజము ఘనము 80 ని తత్పరములనుండి ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శనమున కొంత కీర్తిగాంచినది. ఇటీవల నాటక సమాజము ఆంధ్రనాటకములచే భిన్నభిన్నములై అంతరించినది. దుర్లభ కలుగు సమయమున వ్రాసుట కంటయు చింతించుచున్నాను. కావ్యమునకైన, సా. భిక్. నైతికోద్బోధములకును తోడపడి ప్రజాసమన్వయముల ముందున నన్న తాదర్శముల గుర్తించుకొనుట ఈ వకరణములైన నాటక సమాజములకు ఇట్టి విశిష్ట సంధివింతలు దేశమున కిష్టము గదా! కొందరినాటి సమాజములకే సాదర్శభావము లిట్లుండిన, దేశీయకమత్తమునై పాటుపడు మాతృదేశ సేవా పరాధములకు ఎంత నికరస్థానము కలిగియున్నది. ఈ సమాజ మిట్లు భిన్నమైపోవుటకు కారణ మరయనెంచి యింక యొకచోచిందో, ఇందలి తత్వము కంటికి కట్టినట్లే యుండును. ఈ సంఘము స్థాపించిన వారితము కల్లిపోయి ఘనము 18 సంవత్సరముల క్రిందట రెండవ తరమువారి ప్రచారము క్రిందకు వచ్చెను. అప్పటినుండియు ఈ సమాజము దురాచారములకు ప్రతిఱిల్లుచు, దుష్ప్రవృత్తి కాలవాల్మీకి, దుష్ట పాపానులకును ములకందమై కడుంగడు శోచనీయ సిద్ధికి రా మొదలిడెను. స్వార్థపరాధములను సాంఘిక మాన్యమును, ఆనాఘాత విద్యాగంధమును, అవిశ్వసనీయమును, అని కొందరి సామాజికుల దౌర్భాగ్యమువలన నీ సంఘమున కప్పటినుండియు కలుగుచున్న భవనప్రభు, గౌరవహీన, చింతిత కావ్యవిచ్ఛేదము, ఇంతింతయూ చెప్ప నలవికాదు. వీరి నాటక ప్రదర్శనములు కొంతవరకు బాగుగ నుండినను రాను రాను వైకారణములచేసినసంఘము గౌరవాత్మకము గొప్పవారి దృష్టిపథమునుండి కలిసిపోయి యున్నది. అలాంటి నెంతయోవ్యాప్త ప్రచారముండినను, అప్పటికి గుంటూరున, నాటకము లంతగా లేకపోవుటవలనను, ప్రజాసమన్వయము అత్యంతము నాటక దిశ్యమైయున్నది యందుకుంటున్నది. సమాజమునకున్న అవకాశము బ్రతికరింపగా దెలియబడక మాయవారికి మేడిపంతుల నుండెను. రానురాను ఈ 18 వత్సరములలో సమాజము నాటక ప్రదర్శనములచేతను, విరాళములచేతను, ఎంతభవము సంపాదించినను, క్రమమైన పరిపాలనము లేక పోవుటవలన, గడించిన భవనములో కొకసంవత్సరమున, దేశహితములైన వాదభర్తములకు నెచ్చింపలేక పోయిరి. వ్యాధియునకు ఈ సమాజము గడించిన భవనము ఈ భర్తసర్కారులలో ఏమాటయు గడించినందుండనన శిశియొక్క కాదు మేకడు మాత్రము సమాజము వృత్తికి యేర్పడినదికాదని ప్రతీతియేగాని తత్పరమైన, ఈ సమాజము 15 వత్సరములనుండి, ప్రత్యేకము కొందరి లాభమునకే పనిచేసినది యెల్లవాటికే తెలిసినవిషయము. ఇట్లుండగ తీవ్రమాజమున చాలకాలము రాజురాణిజేషములు చేసి కీర్తిధనమును గడించిన శ్రీ మహాప్రసాదరావుగారును శ్రీ శేషధారిగారు కొప్పలై పాడుమంతిరావుగారును గూడ నిపుడు కంపెనీనుండి చీలి, సమాజమునకున్న స్నేహలతను, విశ్వాసబంధమును, తెగిగొట్టుకొని, కాలిడియయి చదువుకొను విద్యార్థులకు కొందరిని కలుపుకొని "సీయర్ గుంటూరు హిందూనాటక సంఘము" పేర ఈ నెల నాటకరేఖి రాత్రి చిత్రనాటక నాటకము నెకండుకంపెనీ హాలులో ప్రదర్శించిరి. ఈ క్రొత్తసంఘమునకు వీరిపేర్లు పెట్ట సా మా సిం చి రో తెలియ కున్నది. గుంటూరు హిందూనాటక సమాజము (ఫస్టు కంపెనీ) స్థాపించినవారును దిగంత విక్రంతముగ కీర్తిని సాధించినవారును వీరికంటె పదియేను సంవత్సరములు ముందు నుండియు, గొప్పగొప్పస్థితులయందున్నవారును గూడ సమాజమును వదలక తమతరము పెట్టిపోయిన ఆనంతరము మరల చెదరిపోయిన కీర్తిమత్తముల పొగుకేసి యేకసరమున గ్రచ్చి నాటక రంగలక్ష్యకి, కంతవరముగా వైచి, సమాజముయొక్క సాంఘిక స్థితియు సార్వత్రికము చక్కబరువ కంకణము కట్టుకొన్న యీ సమాజముయొక్క క్రథననాయకములు, నెక్కువందగా యీ ప్రసాదరావుగారును హనుమంతరావుగారును వీరిద్దరును తొలగిపోయి యీ నూతన సంఘము నేర్పరచి వీరికి "సీయర్ హిందూధియేటరు" అని పేరు పెట్టదగునా? కామిట్లు తొలగిపోవుటగూడ సహేతుకమని ప్రపంచమును మెప్పించుకొరకు పలువుర నెక్కుట ఫస్టు కంపెనీలో ఇప్పుడున్నవారు విద్యా విహీనులగును, దుష్ప్రవృత్తియ ముగియు, నిందితులుయేగాక, వాస్తవప్రతికలయందుగూడ వీరు సామానపు వ్రాతలను ప్రకటించుట శోచనీయము. ఈ సమాజములో

నికను కేరల సంఘాభిమానముతో పనిచేసి అంకపాత కార్యముల చేయుట సమర్థులు నెక్కురున్నాడు. నిరాటంకముగ సమాజము సాగుటకు సంసిధులులేదు. తేలేలేదు ఇంతకు మన దేశము వికమత్తము, తేకండుటచేతనే పాడగుచున్నది. పరమేశ్వరుడు ప్రజాసమన్వయమున, పరస్పర వైషమ్యముల పోగొట్టి యెప్పుటికైన దేశమున కేకబాధితుల నాపాదించు గాత!

సంఘాభిమాని.

(ఇదివర కీసంఘమున గూర్చి మా పత్రికలో ప్రకటించబడిన లేఖలను బట్టియు ఇపుడు ప్రకటింపబడిన ఈ లేఖక బట్టియు సంఘమువారిలో పరస్పర వైషమ్యములు కలిగినట్లు గోచరమగుచున్నది. ఆంధ్ర మండలియొన సత్యధిక విభాగిని దేబసిన ఈసంఘ మిట్లు కలహముల పాలగుటశోచనీయము. విద్యార్థులగు పాఠశాల ప్రముఖు లీసంఘమునకు గౌరవ కార్యదర్శిగానండిగదా. వారిట్లు మిచ్చుకుండినోతెలియవచ్చును. అంకపాతమునను గురించి దాని దోగించి సంఘమున ప్రముఖులు అధ్యరింతురగాక. ఆం. సం.)

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రు. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము.		చెన్నపురి.

స్వీడెన్ లో తయారయిన బడిన యాదిగన కనకరస బడియున్న జోడుకుపాకుల మామ్రుగల నిష్పాపెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బహుశా దొరుకగల వాటిలో మంచిది. ప్రతి పదిపెట్టెలకును రెండు పెట్టెలయందు రెండు రిహ పాకుల నోట్లు పెట్టుబడియున్నది.

ఈపాకీ నుంగుండు వగయిరా సామానుల ధరలను వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

ఎస్. పి సారథి అందు కంపెనీ,

181, చై నాబజారుకోడ్డు మదరాసు.

వణిగం నస్యము.

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందబడి లోక ప్రసిద్ధిబడసినది.

12 తులములు 0-9-0 అణాలు.

24 " 1-0-0 రూపాయ.

ఆర్. కే. వరిమలనస్యము 3 phila 12 అణాలు

బాక్సు నెం. 140 (యు) మదరాసు.

కస్తూరి

నిష్కజ్వర పాలకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకు కోగములకు, వాతములకు, చిన్న చిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రിയమగుటచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట దుస్తము. మా డిహాయందలి కస్తూరి యండితర పదార్థము తేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలను. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0

అమృతాంజనంబో, చెన్నపురి.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామానులును, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రలోకమున కెరిగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం దేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ఇంగ్లీషుబాషి పైపులో అద్దుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి రూ 0-3-0. చొప్పునను, బాక్సులు వగైరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్ద పెద్ద ప్రకటనలు దీర కాలము ప్రకటింపదలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటనశాఖాధ్యక్షుడు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

మనుష్యులకు వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలులు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగులు బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపడిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

కాటోల్ పాదరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చీమలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును.

టిక్క 1-కి రూ. 0-5-0

కాటోలు పత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును,

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి రూ 12

మీ ఆహారవార్తములకు చీమలును పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.

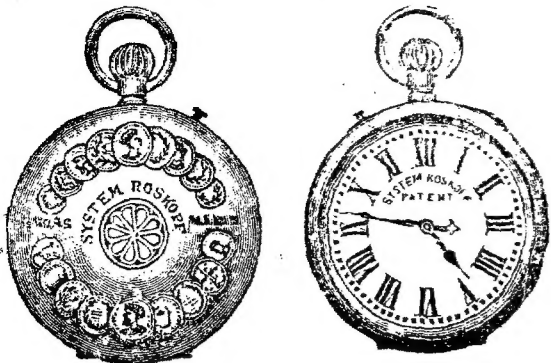
ప్లేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా శోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండే నేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అఖిమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాదరుపాట్లములు మాదిరియాయటగూను ఆర్థజాబిటి పంపిన సంపదను. పల్లెటూళ్లనుండి వాగ్విమల తమ తిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడిదిగా వాగ్విమలచతురును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

టి. హర అందు కో.

చై నాబజారు కోడ్డు మదరాసు.

పదు నెనిమిది మొదలుపెరిగిన రాస్తాపు గడియారం.
దీనికి 7 రం. ప్రత్యేక వాడగలదు యివ్వబడును.

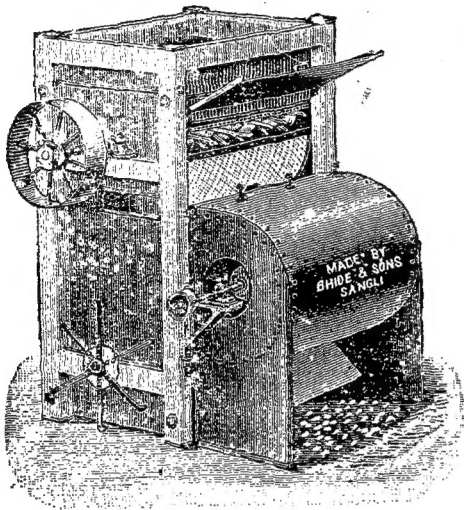

మొదటి.

రెండవది.

ఈ గడియారము యొక్క టైం కేస్ 18 మెదల్లులు వేసి యుండును. దీనిని కేసులోని పదునెనిమిది ముగిసిన గుట్టలు సహజ చేసిన నిలువబడుచున్నది. వేలకొలది విక్రయము అవుతున్నది. మొదలుపెరిగే వారికి కూడ నిండా ఉచితంగా గడియారం దీనిని కలగొనుటకు చేరి య. 2-8-0. విక్రయ వాచ్ కంపెనీ, సౌకార్య పేట, మదరాసు.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener

వేలకొలది విక్రయము

నూతనాభివృద్ధినిందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము కేసు కేసు కాయలకు పగుల గొట్టటకు గాను నిర్మితమైనది. అది పరి పక్వమైన పగులగొట్టటం కు ప్రయోగముగా బలమును బొంబాయి మదరాసు రాజధానిలం గొన్ని భాగముల ప్రత్యేకమైనది.

మాయాగ్రమును గొనట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు. తెలుగు కోస గోరెన ఇంగ్లీషులో మాట వ్రాయించును.

బైడే అందు సన్న, సాంగ్లి, బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యత్తు మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్క టైం మాగ్నము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

ఇద్ద చక్కని పీను అద్దము	6	0	0
పీను అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము లండ్లను భావలో వ్రాయవలెను.

అమాభాయి వాగ్భాతీ ఫలెల్,

కంసాడి. అనంతపురము గా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamaad.
Via Anand Kaira District.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదు నెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసీరి మొదలగు నెట్లుండే కలభేదములేలకలిగి? భర్తయు తల్లిదండ్రు మార్పు నొందే? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమా? ఈ మొదలగు విషయము లన్నియు యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచరీ సీతగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీతపరిచిన విషయము లింద సేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచునల్లిపాయము నిచ్చియున్నది. శ్రీమదుల నులభము మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిండు కాగితకొలై యందుచేయబడియున్నది. 900 పుటలు కల 4-0-0 అత్యుత్తమ ప్రతి 5-0-0 కర్పణ వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వాయవ్యము.

(4-12-14) జనమంచి కేమాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు వాటిని నానచేయ గలగు తరీయిదు నిమిషములను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేమేభాగములు యేమేపనులచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు 8 పేరులను యామంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ వాగ్దర్శన నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దకుంచి లై సెన్సు యిచ్చించి పంపబడును. యిందుకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు ఆర్ట్స్ బుక్ మొదటివారముక ప్రారంభింపబడును. రాక్షలచినవి - యర్థముల సెప్టెంబరు నెల 31 లేదా ఫిబ్రవరి 10 రూపాయలు అధ్యాపకుగా పంపుకొని తన కొక స్థానమును నిలుపుకొని కలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినవో వివరించుటకు తా వొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

గ్యాలీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

'కాస్ట్రా'

ఆరు రిబలకర్ నామక ముగి అప్పుడప్పుడు పుచ్చుకొనుచున్నది. వేసి నీ కంఠయో సంతోషమును గలిగించును.

అతి ఆతీరద్య మయినదియు, ఆరోగ్య వాతక మయినదియు, వ్యాధి రహితమయినదియు నయ్యున్నది.

For more than quarter of a century Stearns' Headache Cure has been the favorite remedy for headache and neuralgia. Tasteless - certain and easy to take.

USED WHEREVER HEADACHE

కర్ణ శూల హరి

వెల సీసా 1 కి అ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి వీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగును 5, 6, బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. నుగటయుండదు.
అన్యతాంజనముడిలో, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

3వ విభాగము బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0.

రిజిష్టరు చేయబడిన "శ్రీమంతలా"

SAKUNTALA HAIR OIL

REGISTERED TRADE MARK

తాంబూలమాత్రము 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ నేషన్ బ్రాచి 1, పువగుడబ్బీ 1, అత్తవడిళ్ల 1, మెరక 36 బహుమతులు!

త్వరపడు!

కొద్దిపాటు తే గలవు!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజీ సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ దెలియనట్టి సులభమైనది. తేటతెలుగుక ప్రాముఖ్యమున్నది. మా ప్రకటన కరనే భేదములేక ప్రకటింపబడినది. అంధప్రతికల ప్రతిబింబరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇదియు ప్రపంచము గామని లోకమునకు యాత్రు యుద్ధమని విక్రయించు అద్భుత గ్రంథము కాదు "విజయ గా విరోపాఖండము" అని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధ మంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములను అందరికీ చక్కగా తెలుసుటకు జర్మనీ మొత్తము మొదటిపుటివరకు జరిగినవిషయములిం దున్నవి. విరోపాఖండము జరుగుటకు పరిమైన కారణము తెలుగుగొనవారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడి యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో వివరింపబడినవి.

జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా వాంగ్లెల నిర్మాణము గతకాలమున విరోపాఖండ గతినగునట్లు. జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకత్యయంధుని వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యముగా మారుచున్నది. జర్మనీ యేకాధిపత్యము ఉచ్ఛేదనమును అధికారివిభాగము, రాజునందును, గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనీయులే పోరాడుటకు బొల్గ్-టర్క్-యొద్దముల ఫలితములు విరోపా ధార్యభాముల యుద్ధచరిత్రములు ఆస్ట్రియా ముగిసినచో చంపబడిన కెయిక్ సార్వభౌముల యుద్ధచరిత్రముల సార్వభౌములారంభించినచో జర్మనీ యుద్ధములు గలవు.

విరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా వివరముగా సహితముగా నెవరను నివేదనకు వ్రాయలేదని నొక్క చెప్పవలెను. పుస్తకమును దీని చదివినవారి కీ విషయముల సత్యాసత్యములు తెలియును ఇందులో 30 హాఫ్-కౌట్ విశదములను, 6 భూగోళపటములు, 121 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి 6 పి. ములకములు కలగును. వెంట వెంటనే తమియ్య గొగములు తెలుగునుచును. ఇందులో అత్యుపేక్షన ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమములను ఇవ్వబడును. చిరునామా - సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 187, మదరాసు.

MADRAS:—Printed and Published by K. NAGESWARA RAO at the "Andhrapatrika" Press, No 6, & 7, Thambu Chetty Street G. T.